

Hollolan kunta
Talousarvio vuodelle 2014
ja
Taloussuunnitelma vuosille
2014 - 2016

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	0
1. Yleisperustelut	5
1.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus	5
1.2 Hollolan kuntastrategia	5
1.3 Yleiset taloudelliset lähtökohdat	8
1.4 Talousarvion laadinnan perusteet	10
1.5 Väestö ja työpaikat	14
2. Käyttötalousosa	17
2.1 KUNNANHALLITUS	21
2.1.1 KONSERNIPALVELUT	21
2.1.2 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT, HOLLOLAN KUNNAN OSUUS	23
2.2 PERUSTURVALAUTAKUNTA	25
2.3 SIVISTYSLAUTAKUNTA	27
2.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA	29
2.5 TEKNISET PALVELUT / VESIHUOLTOLAITOS	31
2.6 Käyttötalousosan yhdistelmälaskelmat	37
3. Investointiosa	45
4. Tuloslaskelmaosa	50
5. Rahoitusosa	55
6. Konsernia koskevat tavoitteet	57
7. Taseyksiköiden erillislaskelmat	60

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2012

Talousvuosi 2012 oli käännteentekevä. Epävarmassa heikon talouskasvun ja valtionosuusleikkausten tilanteessa poliittinen tuki jäi puuttumaan sekä karsinnoilta että kunnallisveron korotukselta. Talousarvio hyväksyttiin 2,25 milj. euroa alijäämäisenä. Menot kasvoivat 10,6 milj. euroa eli 6,5 %, josta kasvusta yli puolet oli sosiaali- ja terveystoimen menojen kasvua todellisen käyttötilanteen selvityksessä vasta vuoden lopussa. Samaan aikaan verotulojen ja valtionosuuksien kasvu jäi alle miljoonaan euroon. Alijäämäksi muodostui -4,4 milj. euroa.

Vuosi 2013

Vuoden 2012 talouden pohjalla oli merkittävät heijastusvaikutukset vuoden 2013 talouteen. Vaikka kunnallisveroa korotettiin 1 %-yksikkö (20,75 %:iin) alijäämän arvioidaan muodostuvan vapaaehtoisista henkilöstösäästöistä ja hallintokuntien säästötoimenpiteistä huolimatta n. - 1,5 milj. euroksi (**9.10.2013 jälkeen tarkentunut n. -2,59 milj. euroksi.**)

Uusi valtuusto tarttui heti alkuvuodesta näkyvissä olevaan talouden nopeasti syvenevään epätasapainoon. Valtuusto linjasi 4.3.2013 kokouksessaan valtuustoseminaariryön pohjalta sopeuttamistoimenpiteiden tavoitteita ja niiden valmistelua. Valtuustoseminaarissa 19-20.4.2013 linjattiin jatkovalmistelua ja valtuusto päätti yhteensä n. 7 milj. euron sopeuttamistoimenpiteistä ja osin myös jatkovalmistelusta kokouksessaan 26.6.2013. Tämä sopeutusohjelma on ohjannut vahvasti vuoden 2014 talousarvion valmistelua.

Vuoden 2013 taloutta on leimannut edelleen jatkunut epävarmuus. Euroopan maiden akuutti talouskriisi väistyi ja luottamusta palautui rahoitusmarkkinoilla, mutta samaan aikaan yritysten näkymät ovat olleet heikkoja; konkurssit, lomautukset ja irtisanomiset ovat leimanneet myös alueen uutisia koko vuoden. Bruttokansantuotteen arvioidaan alenevan tänä vuonna -0,5 %. Vaikka talouden kasvun arvioidaan käynnistyneen, se jatkuu heikkona ja julkisen talouden arvioidaan olevan alijäämäinen vielä useita vuosia.

Elokuun lopussa maan hallitus linjasi rakennepoliittisessa ohjelmassaan keskeisiä toimenpiteitä julkisen talouden - 4,5 %-yksikön epätasapainon korjaamiseksi. Näistä toimenpiteistä 2 mrd euron vaikutukset kohdistettiin kuntasektoriin, mikä henkilöstömenovähennykseksi muutettuna tarkoittaisi 40 000 htv vähennystä. Miljardin euron säästöt linjattiin etsittäväksi lakisääteisiä tehtäviä vähentäen, toinen miljardi lähinnä kuntien valtionosuuksia leikaten eli siirtäen säästötoimenpiteet kunnille. Kokonaisuutena rakennepoliittisen ohjelman kuntavaikutukset Hollolan osalta vastaavat kesällä hyväksytyä tasapainotusohjelmaa eli n. 7-8 milj. euron tasapainotustarvetta.

Vuosi 2014

Talous

Vuoden 2014 talousarvioesitys on -1,5 milj. euroa alijäämäinen. Talouden tasapainotuksen osalta on kuitenkin tehty koko vuosi poikkeuksellisia linjauksia, joiden vaikutukset tulevat näkymään täysimääräisinä vasta vuonna 2015.

2000-luvun keskimääräisten lukujen valossa verotulojen ja valtionosuuksien kasvutaso olisi ollut n. 5 milj. euroa. Vuoden 2014 verotulojen kasvun arvioidaan olevan vain 1 milj. euroa (**9.10.2013 tarkentuneiden tietojen jälkeen n. 2 milj. euroa**) ja valtionosuuksien kasvun arvioidaan leikkauksista johtuen olevan negatiivinen -0,4 milj. euroa. Verorahoitteisen tulopohjan kasvu jää näin ollen 0,6 milj. euroon (**9.10.2013 tarkistusten jälkeen kasvu olisi n. 1,6 milj. euroa**), mikä mahdollistaisi vain 0,4 % toimintamenojen kasvun. Tästä huolimatta budjettiesitys ei sisällä veronkorotusesitystä kunnallisveroasteen ollessa korkealla, 20,75 % tasolla.

Vuoden 2014 toimintamenojen vähenevät konsernipalveluiden, teknisen toimen ja sivistystoimen osalta n. - 0,17 milj. euroa eli -0,2 % vuoteen 2013 verrattuna. (**9.10.2013 jälkeen luvut tarkentuneet 0,28 milj. euron kasvuksi eli 0,2 %, nettomenot vähenevät -0,2 %**). Peruspalvelukeskus Oivan osalta Hollolan kunnan toimintamenojen kasvu on n. 0,8 milj. euroa eli 2,2 %:ia, erikoissairaanhoidon menojen vähennys on käytettävissä olevien tietojen perusteella arviolta -0,8 %. Aikaisempien vuosien kasvuprosentteihin (toimintakulujen kasvu 6,5 %) nähden muutos vastaa äkkipysähdystä. Oivan kasvu selittyy uuden tehostetun asumisen palveluyksiköllä eli Onnenkodolla (60 paikkaa). Niukka toimintamenojen kasvua on edesauttanut toiveissa oleva tulopoliittinen kokonaisrat-

kaisu, jonka kohtalo selviää marraskuussa; sen pohjalta kuntien henkilöstömenot kasvavat ensi vuonna keskimäärin 0,8 %:ia.

Jatkotoimenpiteitä niin veronkorotuksen kuin rakennetarkastelujen osalta on syytä pohtia alkuvuodesta, sen jälkeen, kun keskeisistä tekijöistä on tarkempaa tietoa. Keskeisiä tekijöitä ovat erityisesti valtionosuusuudistus, sosiaali- ja terveystoimen rakennelinjaukset, normipurun vaikutukset sekä mahdolliset kevään budjettiriihen lisäleikkaukset.

Investoinnit

Ensi vuoden investointimenot (brutto) ovat n. 18 milj. euroa (**9.10.2013 jälkeen tarkentunut n. 17 milj. euroksi**). Kunnan lainakanta nousee 11 milj. euroa eli n. 500 e/as. Lainamäärän arvioidaan vuoden lopussa olevan 57 milj. euroa eli 2579 euroa/as.

Hollolan kunnan poikkeuksellinen investointikausi käynnistyi Salpakankaan kouluhankkeen myötä ja se jatkuu yläasteen ja Kalliolan koulurakentamisella. Tavoitteena on saada koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmat hallintaan ja kuntoon tämän vuosikymmenen aikana. Kunnan lainamäärä on lisääntynyt vuodesta 2012 n. 500 euroa/asukas/vuosi. Suunta jatkuu suunnittelukaudella. Kunnan rakentamisen investoinnit vuosina 2014-2018 ovat yhteensä n. 60 milj. euroa.

Merkittävin muutos talousarvioehdotukseen on tehty yritysalueen esirakentamisen määrärahalisäyksen 1,5 milj. euroa sekä yläasteen rakentamisaikataulun aikaistamisen osalta. Aikaistamisesitys perustuu kevään 2013 aikana selvinneistä kosteusvaurioiden laajuudesta ja syksyllä käyttöön otetuista laajoista väistötiloista, joiden osalta siirtymäaika tulisi rajata mahdollisimman lyhyeen. Tarkoituksena on rakentaa kokonaan uudet yläasteen koulutilat vuosina 2015-2017.

Toiminta

Toimintamenojen säästöt näkyvät palveluissa. Kunnan palveluverkosto supistuu toimintavuoden aikana, kun Miekkiön koulu lopettaa toimintansa ja Ylikartanon, Piiparin ja Viirikukon päiväkodit lopettavat toimintansa. Kirjaston aukioloajat supistuvat ja koulujen tuntikehitys alenee. Lukion lakkauttamisen myötä lukiopalvelujen tarjonta kunnassa päättyy ja kaikki II-asteen koulutus on haettava tämän jälkeen etäämpää etenkin, kun Päijät-Hämeen koulutus-kuntayhtymä on samanaikaisesti lakkauttamassa Kukonkoivuon kulttuuritoimialan toimipisteen. II-asteen koulutuspaikkamäärä supistuu -445 koko Päijät-Hämeessä vuosina 2014-2017 perustuen Opetusministeriön linjauksiin.

Hallinto- ja johtamisjärjestelmät keskittyvät. Kunnan avustukset ja jäsenyydet eri yhteisöissä supistuvat. Kuntatekniikan palvelujen ostot vähenevät, mikä vaikuttaa mm. väylien ylläpitoon. 1.1.2014 astuu voimaan laki asiakkaan vallinnanvapaudesta terveystoimen palvelujen osalta. Tuetun asumisen palvelut poistuvat ja laitospaikkoja vähennetään.

Panostukset talousarviossa liittyvät erityisesti sosiaali- ja terveystoimeen. 1.7.2013 voimaan astuneen vanhuspalvelulain mukaiset toimenpiteet, tehostettu asumispalveluyksikkö Onnenkoto käynnistyy tarjoten 60 paikkaa uusissa tiloissa, uusi asiointiportaali avautuu ja nuorten mielenterveystyön palveluja vahvistetaan.

Tulevaa

Myös positiivisia merkkejä on ilmassa. Yksityinen sektori investoi merkittävästi kunnassa, kun uuden kauppakeskuksen rakentaminen keskustan alueelle käynnistyy ja K-kauppa rakentaa uusia toimitiloja Salpakankaan teollisuusalueelle. Lahden eteläisen kehätien suunnittelun loppuun saattaminen on käynnissä, jolloin hankkeen rahoitusedellytykset paranevat olennaisesti. Vanhantalonrinteen uuden asuntoalueen rakentaminen käynnistyy samoin kuin uuden yritysalueen paloaseman rakentamisen myötä.

Kuntarakennelaki astui voimaan 1.7.2013. Laki edellyttää käytännössä kaikkia Suomen kuntia laatimaan kuntaliitosselvityksen. Lahti, Nastola, Kärkölä ja Iitti ennakoivat lain voimaantuloa ja tekivät kesällä 2013 esityksen valtiovarainministeriölle erityisen kuntajakoselvityksen tekemisestä. Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausunnot Päijät-Hämeen kunnilta (Itä-Hämettä lukuun ottamatta) osallistumisesta tähän selvitykseen. Koska Hollola on kuntarakennelaisissa määritelty yhteiseen selvitysalueeseen Lahden ja Nastolan kanssa, on todennäköistä, että Hollola, valtuuston 23.9.2013 kielteisestä kannanotosta huolimatta veloitetaan selvitykseen mukaan. Vuoden 2014 toimintaa tulee näin leimaamaan myös osallistuminen kuntaliitosselvitykseen.

Maakunnallinen sosiaali- ja terveystoimen kokonaisvaltainen selvitys käynnistyi syksyllä 2013; tältä osin kunnan keskeisimmän menokasvutekijän uusia rakenteita tullaan pohtimaan syvällisesti toimintavuoden aikana.

Kuntien tulevaisuus ja talouden tasapaino näyttää poikkeuksellisen haasteelliselle. Julkisen talouden epätasapainoarviot liikkuvat 9-18 mrd euron välillä. Maan hallitus on linjannut 9 mrd euron tasapainotustoimenpiteitä yleisellä tasolla; näiden toimenpiteiden konkretisointi tulee vaatimaan merkittävää ponnistelua kunnissa. Tulevat vuodet tulevat olemaan niukkuuden ja säästöjen etsinnän vuosia; muutosjohtamista ja sopeutumista aikaisempaa huomattavasti niukempiin talouden kehyksiin. Tässä muutoksessa vuosina 2011-2013 toteutettu LATU-toimintamallin käyttöönotto tulee olemaan erinomainen keino hyödyntää henkilöstön erinomaista osaamista ja koota innovaatioita tuottavuuden kehittämisen edistämiseksi.

Hollolassa 9. lokakuuta 2013

Päivi Rahkonen
Kunnanjohtaja

1. Yleisperustelut

1.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Kuntalain mukaan kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan talousarvio on laadittu kuntalaissa esitetyllä rakenteella.

Suunnittelun lähtökohdissa ja yleisperusteluissa esitetään mm. katsaus yleiseen taloudelliseen tilanteeseen sekä kunnallistalouden kehitykseen, kunnan strategia ja strategiset tavoitteet.

Käyttötalousosa sisältää toimialakohtaiset talousarviot. Toimialojen suunnitelmat sisältävät myös toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut.

Tuloslaskelmaosassa esitetään kunnan kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Investointiosassa esitetään kunnan investointimenot ja –tulot, jotka tarvittaessa eritellään hankekohtaisesti.

Rahoitusosassa esitetään meno- ja tuloarviona pitkäaikaiseen rahoitukseen liittyvät menot ja tulot kuten antolainat, ottolainat ja niiden lyhennykset. Rahoitusosa sisältää rahoituslaskelman.

Valtuusto on 15.2.2010 hyväksynyt talousarvioasetelman ja sitovuustason. Käyttötalouden osalta sitovuustasoksi on kaikkien toimialojen osalta määritelty nettositovuus eli menojen ja tulojen erotus (=nettomeno). Investointien sitovuustaso on esitetty investointiosassa.

Talousarvion rakenne vuonna 2014 poikkeaa vuoden 2013 rakenteesta, sillä vuoden 2014 talousarvio sisältää myös Peruspalvelukeskus Oivan talousarvion ja näin ollen kaikkien Oiva-kuntien sosiaali- ja terveystaloudet sisältyvät Hollolan kunnan talousarvioon, kuntayhtymäostot mukaan lukien. Peruspalvelukeskuksen talousarvio on 1.1.2014 alkaen yhteislautakuntana toimivan perusturvalautakunnan alainen taseyksikkö ja se muodostaa näin ollen Hollolan kunnan sosiaali- ja terveystalouden toimialan. Hollolan kunnan osuus sosiaali- ja terveystaloudista on esitetty lisäksi erikseen kunnanhallituksen alla.

1.2 Hollolan kuntastrategia

Hollolan kunnanvaltuusto hyväksyi 26.6.2013 uuden kuntastrategian. Strategia poikkeaa muotoilun osalta aikaisemmista. Valmisteluprosessissa on samanaikaisesti pohdittu mittareita ja strategian jalkauttamista helpottavaa mallia. Näin on päädytty taulukkomuotoiseen esitykseen.

Strategian pohjalla on toimintaympäristön SWOT-analyysi. Strategia sisältää vision, arvot, strategiset tavoitteet (tavoitteet, missä kunnan on onnistuttava vision saavuttamiseksi), kriittiset menestystekijät (mitkä edistävät tai mahdollistavat strategisen tavoitteen saavuttamisen) sekä keskeiset toimenpiteet. Lisäksi strategia sisältää mittarit, joiden avulla mitataan strategisten tavoitteiden, kriittisten menestystekijöiden ja keskeisten toimenpiteiden saavuttamista.

Kuntastrategiassa visio eli kunnan tahtotila on määritelty seuraavasti:

”Hollola on aktiivisesti ratkaisuja etsivä, yhteistyöhakuinen ja vastuullinen kunta.”

Arvoiksi on puolestaan määritelty seuraavat:

- Avoimuus
- Oikeudenmukaisuus
- Yritysyhteistyö
- Vastuullisuus

Strategiassa korostuvat valtuustokauden näkökulmasta keskeisimmiksi koetut osa-alueet. Teemoina nousevat esiin tasapainoinen talous, kuntalaisten hyvinvointi, laatutyö ja arviointi, viihtyisät asuin ympäristöt, yrittäjyys ja työllisyys sekä henkilöstön hyvinvointi ja osaamisen hyödyntäminen. Näistä on johdettu strategisiksi tavoitteiksi ne asiat, joissa kunnan on onnistuttava.

Strategiset tavoitteet ovat seuraavat:

- 1. Tasapainoinen talous:** vuosikate= poistot, vuosikate riittää korvausinvestointeihin
- 2. Hyvinvoiva kuntalainen ja toimivat peruspalvelut:** Laatu, arviointi ja asiakaspalaute > 3,7
- 3. Vetovoimainen ja aktiivinen kunta:** Väestönlisäys > 0,5 %/vuosi
- 4. Kehittyvät elinkeinot, yrittäjyys ja työllisyys:** Yritysten määrä > +50(netto)/vuosi
- 5. Hyvinvoiva, osaava ja työstä innostunut henkilöstö:** Henkilöstön työhyvinvointi > 3,7

STRATEGISET TAVOITTEET

TASAPAINOINEN TALOUS	HYVINVOIVA KUNTALAINEN JA TOIMIVAT PERUSPALVELUT	VETOVOIMAINEN JA AKTIVOIVA KUNTA	KEHITTYVÄT ELINKEINOT, YRITTÄJYYS JA TYÖLLISYYS	HYVINVOIVA, OSAAVA JA TYÖSTÄ INNOSTUNUT HENKILÖSTÖ
Vuosikate = poistot Vuosikate riittää korvausinvestointeihin	Laatu, arviointi ja asiakaslaute > 3,7	Väestönlisäys > 0,5 %/v	Yritysten määrä > +50/vuosi/netto	Henkilöstön työhyvinvointi > 3,7

Kriittiset menestystekijät

Rakenteiden uudistaminen	Kuntalaisten oma rooli ja vastuu	Viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt	Ydinkuntayhteistyö	Kaikki arvioivat ja kehittävät
Tuottavuuden jatkuva kehittäminen	Ennaltaehkäisevät ratkaisumallit ja terveyden edistäminen	Toiminnalliset lähiyhteisöt	Houkuttelevat, uudet yritysalueet	Laadukas esimiestyö ja hyvät työyhteisötaidot
Kestävä investointitaso	Asiakslähtöisyys	Elävä keskusta	Matkailualojen kehittäminen	Vetovoimainen työnantaja

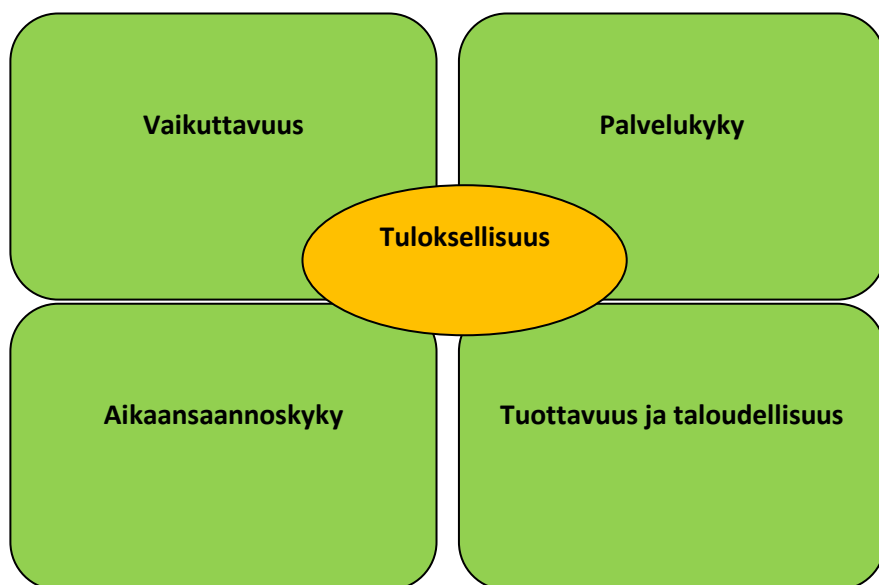
Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet vuoden 2014 talousarviossa

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuuston ja kunnan muiden toimielinten on talousarviossa ja –suunnitelmassa sekä niihin perustuissa käyttösuunnitelmissa ja erillisbudjeteissa hyväksyttävä toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Toiminnallisten tavoitteiden tarkoituksena on ohjata toimintaprosessia ja taloudellisten tavoitteiden puolestaan ohjata kunnan tulo- ja pääomarahoitusta sekä resurssien jakoa. Toiminnalliset tavoitteet esitetään ja niihin osoitetaan tarvittavat resurssit talousarvion ja –suunnitelman käyttötalous- ja investointiosissa.

Vuoden 2014 toiminnallisten tavoitteiden pohjana toimii kunnanvaltuuston 26.6.2013 hyväksymä kuntastrategia. Vuoden 2014 toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa lähtökohdaksi on lisäksi edellisen vuoden tapaan otettu valtion vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmassa käytössä olevat tuloksellisuuden eri ulottuvuudet: **vaikuttavuus, palvelukyky, aikaansaannoskyky ja tuottavuus ja taloudellisuus**. Tavoitteiden asettamisessa on pyritty huomioimaan myös VM:n mukaiset kuntia, kuntayhtymiä ja muita palvelujen järjestäjiä koskevat valtakunnalliset tuottavuustavoitteet (VM 26/2011).

Tavoitteiden asettamisessa ja tuloksellisuuden arvioinnissa on pyritty ottamaan huomioon tasapainoisesti alla esitetyt tuloksellisuuden eri ulottuvuudet ja kunkin toimialan tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta niin, että kullekin eri ulottuvuudelle/näkökulmalle on asetettu tavoitteita.

1.3 Yleiset taloudelliset lähtökohdat

Yleinen taloudellinen tilanne

Valtion vuoden 2014 talousarviota koskevan tiedotteen mukaan Suomen taloutta vaivaavat samanaikaisesti rakenteelliset kasvun ja julkisen talouden kestävyysongelmat sekä vaikea suhdannetilanne.

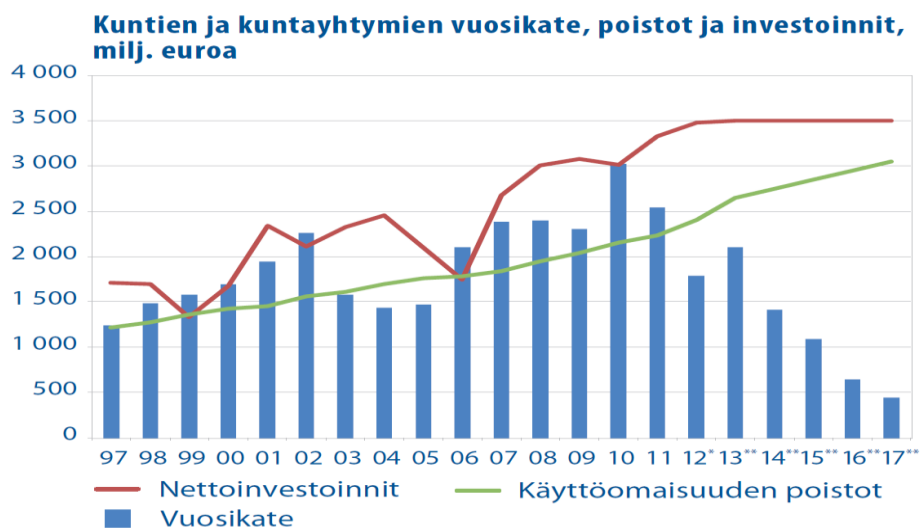
Suomen kansantalous oli käytännössä jo vuonna 2012 Kuntaliiton taloustiedotteen mukaan taantumassa. Tilanne ei vuonna 2013 ole merkittävästi korjaantunut; bruttokansantuotteen volyyymi on vuoden 2013 tammi-maaliskuussa supistunut vuoden takaiseen ajankohtaan verrattuna n. 2 %. VM:n talouskatsauksen mukaan euroalueen taantuma olisi kuitenkin päättymässä kuluvana vuonna, mutta kasvu pysyy hitaana mm. alhaisen työllisyyden vuoksi.

Hallituksen esitys valtion vuoden 2014 talousarvioksi on 6,7 mrd. euroa alijäämäinen. Vuoden 2013 alijäämä on 9,1 mrd euroa, joten vuonna 2014 budjettitalouden tasapaino vahvistuu esityksen perusteella n. 2,4 mrd euroa. Valtionvelka kasvaa vuonna 2014 edelleen ja vuoden 2014 valtionvelan arvioidaan olevan n. 100 mrd euroa, mikä on n. 49 % suhteessa bruttokansantuotteeseen. Koko julkisen talouden velka lisääntyy vuoden 2014 aikana ja velkasuhde ylittää 60 %:n rajan. Hallitus on kuitenkin asettanut tavoitteekseen tasapainottaa valtiontaloutta ja kääntää valtionvelka selkeään laskuun suhteessa kokonaistuotantoon vaalikauden loppuun mennessä. Hallitus on myös päättänyt välittömistä valtion menoja vähentävistä ja tuloja lisäävistä toimista. Kasvun edellytyksiä kohentavia rakenteellisia uudistuksia ovat mm. yhteisöverokannan alentaminen, kuntauudistuksen käynnistäminen, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutos sekä asuntopoliittinen uudistus. Lisäksi hallitus on päättänyt rakennepoliittisesta ohjelmasta.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote supistuu vuonna 2013 0,5 %. Talouden kuitenkin ennustetaan pääsevän hitaalle kasvu-uralle jonka johdosta ensi vuonna kokonaistuotanto kasvaisi maltillisesti (1,2 %) kotimaisen kulutuksen ja viennin tukemana. Työttömyysaste nousee vuonna 2013 edellisestä vuodesta korkeammaksi 8,3 prosenttiin ja tulevina vuosina työttömyys vähenee vain hitaasti verkkaisen talouskasvun ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmien vuoksi.

Kokonaistuotannon aleneminen kahtena vuonna peräkkäin heijastuu vääjäämättä myös julkiseen talouteen, joka pysyy alijäämäisenä. Talouden näkymät huomioon ottaen hallitus panostaa sekä välittömästi että pidemmällä aikavälillä kasvua ja työllisyyttä tukeviin toimenpiteisiin, unohtamatta julkisen talouden kestävyysaasteita.

Kuntatalous heikkeni selvästi vuonna 2012 kun menot kasvoivat huomattavasti tuloja nopeammin. Vuonna 2013 kuntatalous pysyy VM:n budjettikatsauksen mukaan selvästi alijäämäisenä, vaikkakin kuntien taloustilanteen arvioidaan hieman kohenevan, kun kertaluonteiset tekijät kasvattavat verokertymiä. Vuonna 2014 kuntatalouden vuosikatteen ennustetaan heikkenevän lähes 800 milj. eurolla ja kuntatalouden alijäämä näin ollen syvenee. Kuntatalouden velkaantuminen jatkuu ja mikäli menokehitystä ei pystytä kunnissa sopeuttamaan tulokehityksen asettamiin rajoihin, lähivuosien uhkana ovat veroprosenttien tuntuvat korotukset.

Viite: Kuntataloustiedote 2/2013, Valtion budjettitiedote 350/2013, VM talousennuste 25.9.2013 ja Valtion budjettikatsaus 2014 (09/2013)

Kuntien menot vuosina 2013-2014

Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot olivat vuonna 2012 yhteensä n. 37,63 mrd. euroa. Vuoden 2013 toimintamenot on arvioitu 38,96 mrd euroksi ja vuodelle 2014 toimintamenojen on arvioitu kasvavan n. 40,12 mrd euroon. Toimintamenojen kasvun arvioidaan näin ollen vuonna 2013 olevan n. 3,5 % ja vuonna 2014 puolestaan 3 %. Kuntasektorin ansiotasoindeksi arvioidaan kohoavan vuonna 2013 n. 1,8 %. Vuonna 2014 kunta-alan ansiotasoindeksi kasvuksi on kesäkuussa arvioitu n. 2,1 %, mutta kasvu lienee alhaisempi syksyn palkkaratkaisu huomioon ottaen.

Viite: Kuntataloustiedote 2/2013

Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

Vuonna 2013 kunnallisveron tilityksiä lisäävät ansiotulojen 3 %:n arvioitu kasvu. Myös kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti kohosi kuluvalle vuodelle 0,13 prosenttiyksikköä ja on 19,38 (19,25 vuonna 2012). Tilityksiä lisäävät vuonna 2013 myös vähennysten tason ennallaan säilyminen, vuoden 2012 jako-osuuksien oikaisut sekä myös verontilityslain muutos, jonka johdosta verotulot tilitetään kunnille entistä lyhyemmällä viiveellä ja jonka johdosta kuntien verontilitykset kasvavat vuonna 2013 n. 200 milj. eurolla kun jäännösverojen tilitykset aikaistuvat tammikuulta 2014 joulukuulle 2013. Kunnallisverojen tilitysten arvioidaan kasvavan em. muutoksista johtuen vuodesta 2012 n. 5 %.

Yhteisöveron osalta kunnille tullaan vuonna 2013 tilittämään arviolta n. 1,3 mrd. euroa, mikä on n. 7,2 % enemmän kuin vuonna 2012, jolloin yhteisöverotuotto romahti. Vuonna 2014 yhteisöveron tilitykset kunnille kasvavat arviolta n. 5,4 %

Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän kuluvana vuonna n. 1,3 mrd. euroa (4,7 %:n kasvu) ja vuonna 2014 tilitysten arvioidaan kasvavan 9 % eli 1,45 mrd euroon. Kiinteistöverojen kasvu johtuu mm. kiinteistöjen arvostamisperusteiden tarkistaminen, jonka vaikutus on n. 100 milj. euroa.

Valtion vuoden 2014 talousarvioesityksen mukaan valtio rahoittaa kuntien peruspalveluja valtionapujen kautta yhteensä n. 10,6 mrd. eurolla. Valtionavut vähenevät vuodelle 2013 budjetoituun verrattuna reilulla 162 milj. eurolla. Valtionosuuksia alentaa peruspalvelujen asteittainen leikkaus, joka on 362 milj. euroa vuonna 2014. Indeksikorotus nostaa valtionosuutta kuitenkin n. 190 milj. euroa ja jäteveron tuottoa vastaava valtionosuuslisäys n. 70 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen hallinnonalalla indeksikorotus on kuitenkin jäädytetty.

Vuonna 2014 kunnan peruspalvelujen valtionosuuden valtionosuusprosentti on alustavissa laskelmissa 29,57 % (vuonna 2013 30,96 %) ja kunnan omarahoitussuosus on 3 310,86 euroa/asukas (vuonna 2013 3 136,92 €/asukas).

Valtionosuuden laskentaperusteina käytetään uusimpia saatavilla olevia tietoja, esimerkiksi 31.12.2011 tilanteen mukaisia kieli- ja ikäryhmittäisiä väestötietoja. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta koskevissa laskelmissa on otettu huomioon kustannustason arvioitu muutos (2,4 %), vuonna 2014 kunnille annettavien uusien ja laajenevien tehtävien vaikutukset valtionosuuteen sekä valtionosuuteen vuonna 2014 tehtävä leikkaus (-362 milj. euroa). Valtionosuuteen tehtävän leikkauksen suuruus on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

Kuntaliitto on julkaissut kuntien taloussuunnittelun tueksi alustavat laskelmat vuoden 2014 valtionosuusrahoituksesta ja tiedot on päivitetty viikolla 36.

Viite: VM budjettikatsaus 09/2013, Kuntataloustiedote 2/2013 ja Kuntaliiton veroennustekehikko 3.9.2013

1.4 Talousarvion laadinnan perusteet

Päätökset ja asiakirjat talousarvion laadinnan pohjana

Kunnanhallitus hyväksyi 17.6.2013 laadintaohjeet vuoden 2014 talousarvion laadintaa varten. Talousarvion laadintaohjeiden mukaisesti Hollolan kuntastrategia on talous- ja toimintasuunnitelman perusta ja strategiasta johdetaan toimialojen tavoitteet ja näille mittarit. Uusi kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa 26.6.2013 ja se on pyritty huomioimaan toimialoittaisten tavoitteiden asettamisessa.

Uuden valtuustokauden alussa kunnan taloustilannetta on käsitelty valtuustossa kahdessa seminaarissa: 11.2.2013 sekä 19.-20.4.2013, joista jälkimmäisessä linjattiin toimenpiteitä talouden sopeuttamiseksi. Lisäksi talousasioita on käsitelty seminaarissa 20.5.2013. Em. seminaarien perusteella kunnassa on laadittu talouden tasapainottamiseksi sopeuttamisohjelma, joka on hyväksytty valtuustossa 26.6.2013 ja jonka vaikutuksiksi on arvioitu n. 5,7 milj. euroa. Lisäksi valtuusto hyväksyi 1,3 milj. euron säästötoimenpiteiden toteuttamisen sosiaali- ja terveystoimelle jatkovalmisteluun siten, että tämän säästöosuuden yksityiskohtaista toteutusta käsitellään vuoden 2014 aikana. Sopeuttamisohjelman toimenpiteet on tullut ottaa huomioon talousarvion laadinnassa.

Talousarvion laadinnan pohjana on huomioitu myös Suomen Kuntaliiton ja Valtionvarainministeriön kansantalouden ja kuntatalouden kehityssuunnitteet sekä valtion talousarviopäätökset ja niiden vaikutukset kuntatalouteen.

Vertailuvuoden 2013 talousarvotiedot sisältävät osin ennustetietoja (kuten verotulot), mutta myös valtuuston 16.9.2013 mennessä hyväksymät muutokset.

Hollolan kunnanvaltuusto hyväksyi 22.4.2013 läntisen perusturvapiirin yhteistoimintasopimusmuutoksen 1.1.2014 voimaan astuvaksi. Myös muut Oiva-kunnat ovat hyväksyneet uuden yhteistoimintasopimuksen. Sopimuksen mukaan Peruspalvelukeskus Oiva on oma taseyksikkönsä Hollolan kunnan kirjanpidossa 1.1.2014 alkaen. Hollolan valtuusto hyväksyy taseyksikölle nettomääräisesti sitovan ja eriytetyn talousarvion.

Talousarvio vuodelle 2014 on laadittu huomioimalla liikelaitoksen purku ja taseyksikkömallinen peruspalvelukeskus osana Hollolan kunnan talousarviota. Yhteistoimintasopimuksen mukaan asiakirjat sekä toimintojen periaatteet ja yleislinjaukset kuvataan tarkemmin käsikirjassa. Käsikirjan mukaan Erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon palvelut sopimuskunnille tuottaa pääsääntöisesti Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijät. Näiden palvelujen määrärahat osoitetaan peruspalvelukeskus Oivan käyttöön, jotta peruspalvelujohtaja voi lautakunnan alaisena ohjata sosiaali- ja terveystyöntekijöiden kokonaisuutta kokonaistaloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Taseyksikön sekä Oiva-kuntien erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon kustannusten huomioiminen osana Hollolan kunnan talousarviota vaikeuttaa vuosien 2013 ja 2014 vertailukelpoisuutta, minkä johdosta vertailukelpoisuuden parantamiseksi talousarviossa osin esitetään lukuja myös ilman taseyksikköä.

Toimintamalli, jossa liiketoiminnan kannattavuutta ja taseasemaa seurataan kunnan liikelaitoksen tapaan, mutta jossa liiketoiminnan menot ja tulot otetaan kunnan talousarvioon, on ns. *muu taseyksikkö*. Muu taseyksikkö sisältyy kunnan talousarvioon, jossa sille osoitetaan käyttötaloutta ja investointeja koskevat tuloarviot ja määrärahat. Sille laaditaan kuitenkin myös omat erillislaskelmat. Oiva peruspalvelukeskuksen lisäksi vuoden 2014 talousarviossa vesihuoltolaitos on osa kunnan organisaatiota ja se on käsitelty taseyksikkönä.

Menopohja

Toimintamenot

Hollolan kunnan toimintamenot ilman Oivaa ovat vuonna 2014 n. 143 milj. euroa. Hollolan peruskunnan toimintamenot (ilman taseyksikkö Oivaa) kasvavat vuonna 2014 vuoden 2013 tilinpäätösennusteeseen (n. 2,59 milj. alijäämä) nähden n. 0,3 milj. euroa (0,2 %). Taseyksikkö mukaan lukien (ilman taseyksikön kautta kiertäviä erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon kustannuksia) toimintamenojen kasvu on 1 %. Oivan osalta talousarvio sisältää myös sopeutusohjelmassa veloitettut säästöt, n. 0,9 milj. euroa. Näin ollen sopeutusohjelman vaikutukset näkyvät menoissa, mutta menot sisältävät myös kustannusten nousua sekä varauksen mm. joukkoliikenteen maksuosuuksien kasvuun. Nettomenot (=toimintakatteen alijäämä) pienentyvät vuoden 2013 tilinpäätösennusteeseen nähden 0,1 %.

Koko kunnan talousarvion toimintamenot ovat (taseyksikkö Oiva mukaan lukien) ovat n. 281 milj. euroa. Tämä sisältää Oivan toimintakuluja n. 138 milj. euroa ja lisäksi em. sisältyen Oiva-kuntien erikoissairaanhoidon sekä ympäristöterveydenhuollon kustannukset n. 45 milj. euroa. Oivan menot (ilman erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveyskeskuksen menoja) kasvavat v. 2013 muutettuun talousarvioon nähden 2,2 %. Suurin osa menonlisäyksestä aiheutuu Onnenkodon valmistumisesta ja sen vaatimista lisäresursseista mm. henkilöstöön.

Palkat

Talousarvion laadintaohjeissa palkkojen korotukseksi oli ohjeistettu 2 %, mutta syksyn palkkatarkistuksesta johtuen vakituisen henkilöstön palkkojen korotusprosentti pienennettiin 1 prosenttiin lautakuntien tekemien esitysten jälkeen.

Sosiaaliturvamaksut yhteensä on laskettu 5,84 %:n mukaan (5,72 % vuonna 2013).

Palkkaperusteiset eläkevakuutusmaksut on laskettu 16,85 %:n mukaan (vuonna 2013 16,35 %).

Eläkemaksut jakaantuvat palkkaperusteiseen, eläkemenoperusteiseen ja varhaiseläkemenerusteisiin maksuihin. Palkkaperusteisen eläkemaksun prosenttina on käytetty 16,85 %:a. Opettajien eläkemaksut on laskettu 22 %:n mukaan. Eläkemenoperusteisten ja varhaiseläkemenerusteisten maksujen osalta on käytetty KEVA:n ilmoittamia arvioita.

Suunnitelman mukaiset poistot

Talousarviossa on esitetty suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelmapoistot ovat vuonna 2014 n. 7,2 milj. euroa (kasvu n. 4 %), josta vesihuoltolaitoksen osuus on n. 1,2 milj. euroa ja Oivan osuus n. 50 t euroa.

Poistosuunnitelmaa on muutettu vuodelle 2013 (KV 12.11.2012) Kirjanpitolautakunnan suosituksen mukaisesti hallinto- ja laitosrakennusten osalta siten, että poisto-aika näiden rakennusten osalta on lyhennetty 30 vuodesta 20 vuoteen. Muutos näkyy poistojen kasvuna tuloslaskelmassa. Poistojen määrää kasvattavat myös valmistuvat investoinnit sekä tasearvojen tarkistamisesta aiheutuvat kertapoistot.

Investoinnit

Talousarviovuoden bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 17,98 milj. euroa, josta vesihuoltolaitoksen investointien osuus on n. 2,55 milj. euroa. Investointimenot vuonna 2014 ovat hieman alkuperäistä arviota pienempi johtuen investointien siirtämisestä suunnitelmavuosille 2015 ja 2016.

Tulopohja

Toimintatuotot

Toimintatuotot kasvavat vuonna 2014 peruskunnan laskelmassa (ilman taseyksikkö Oivaa) hieman vuoden 2013 tilinpäätösennusteeseen nähden, n. 500 t euroa (1,3 %). Taseyksikkö Oiva mukaan lukien tuotot kasvavat 1,9 %, missä näkyy mm. kuntien maksuosuuksien kasvu.

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Verotulojen arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton kuntakohtaista veroennustekehikkoa. Verotulojen arvioinnissa on huomioitu vuoden 2013 parempi kunnallisveron tuotto, mutta myös verontilityslain muutos, jonka johdosta vuoden 2014 verotulokasvu jää pienemmäksi, koska tammikuussa aiemmin tilitetyt jäännösverot kirjautuvat jo vuoden 2013 tuloksi. Verotulojen arvio on kuitenkin varsin positiivinen ja kokonaisuutena verotulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2014 n. 2,4 % vuoden 2013 tilinpäätösennusteeseen (10/2013) nähden.

Verotuloarviot vuosille 2013-2014

	Ta 2014	2013 muutettu talousarvio	Tp- ennuste 10/2013	Muutos ennuste 2013
Kunnallisvero	76 300	74 316	75 000	1,7 %
Yhteisövero	2 750	2 190	2 400	14,6 %
Kiinteistövero	4 750	4 350	4 400	8,0 %
Yhteensä	83 800	80 856	81 800	2,4 %

Kunnallisvero

Vuonna 2013 tuloveroprosentti on ollut 20,75 prosenttia (v. 2012 19,75 %). Vuodelle 2014 kunnallisvero on laskettu 20,75 tuloveroprosenttiin mukaan valtuuston keväällä tekemän linjauksen perusteella, jonka mukaan veroja ei koroteta vuodelle 2014. Kunnan tulovero on selvästi kuntien keskimääräistä tuloveroprosenttia (19,38%) suurempi. Kunnallisveron tuottoa lisää vuonna 2013 merkittävästi elokuussa tehdyt vuoden 2012 jako-osuuksien oikaisut sekä myös verontilityslain muutos, joista jälkimmäinen puolestaan pienentää vuoden 2014 kunnallisveron tilityksiä.

Kunnallisveron tuotoksi vuodelle 2014 on arvioitu 76,3 milj. euroa. Kunnallisveron tuotto on n.1,7 % suurempi vuoden 2013 ennakoituun (10/2013) verotuloon nähden ja 2,7 prosenttia suurempi syyskuun loppuun mennessä muutettuun talousarvioon verrattuna.

Yhteisövero

Vuoden 2014 alusta on päätetty laskea yhteisöveroprosenttia 24,5 %:sta 20 prosenttiin, mikä on kuitenkin pyritty kompensoimaan kasvattamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on ollut vuonna 2013 29,49 prosenttia ja vuodelle 2014 on prosentiksi määritelty 35,17 %. Yhteisöveron tuotoksi on

arvioitu 2,75 milj. euroa eli n. 14,6 % verrattuna vuoden 2013 tilinpäätösennusteeseen nähden. Yhteisövero toteutuu vuonna 2013 hieman talousarviota parempana.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuottoarvio vuodelle 2014 on n. 4,75 milj. euroa, mikä on n. 8 % enemmän kuin vuoden 2013 tilinpäätökseen on ennakoitu. Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

Rakennustyyppi	2014	2013	2012
Vakinainen asuinrakennus	0,55 %	0,55 %	0,40 %
Muut kiinteistöt ja maapohja	1,15 %	1,15 %	1,00 %
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,1 %	1,1 %	0,90 %

Valtionosuudet vuonna 2014

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta koskevissa laskelmissa on otettu huomioon kustannustason arvioitu muutos (2,4 %), vuonna 2014 kunnille annettavien uusien ja laajenevien tehtävien vaikutukset valtionosuuteen sekä valtionosuuteen vuonna 2014 tehtävä leikkaus (-362 milj. euroa). Valtionosuuteen tehtävän leikkauksen suuruus on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisessa valtionosuusrahoituksessa on otettu huomioon hallituksen kehysriihen päätös jäädä indeksikorotukset vuoden 2014 osalta.

Kuntaliitto on julkaissut kuntien taloussuunnittelun tueksi alustavat laskelmat vuoden 2014 valtionosuusrahoituksesta ja tiedot on päivitetty viikolla 36. Tiedot toimivat kunnan talousarvion valtionosuustietojen pohjana.

Vuodelle 2014 Hollolan kunnan valtionosuuksien määräksi on Kuntaliitto arvioinut (päivitetty tilanne 6.9.2013) 26,2 milj. euroa, mikä on n. 400 t euroa pienempi (-1,5 %) kuin kunnan vuoden 2013 talousarviossa. Lopulliset kunta-kohtaiset valtionosuuspäätökset saadaan tietää vasta vuoden 2013 lopulla.

TP 2012	TA 2013 (+ muutos)	TA 2014	Muutos 2013-2014 %
26,3	26,6	26,2	-1,5 %

Kuntaliiton laskelman mukaan valtionosuudet jakautuvat seuraavasti:

Peruspalvelujen valtionosuus	30 814 003
Verotuloihin perustuva tasaus (sis. Peruspalvelujen valtionosuuksiin)	-619 260
OKM valtionosuudet	-4 565 934
Yhteensä	26 248 069

Rahoitus

Lainanotto

Tulorahoituksella pystytään kattamaan investoinneista vain osa (32 %), joten rahoitustarve on katettava vieraalla pääomalla. Uutta talousarviolainaa nostetaan vuonna 2014 arviolta 18 milj. euroa. Vanhojen lainojen lyhennyksiin on varattu 6,4 milj. euroa.

Lainamäärä on kasvanut kahden vuoden aikana merkittävästi ja kehitys tulee jatkumaan suunnitelmavuosina. Lainakanta talousarviovuoden 2013 lopussa on n. 46 milj. euroa ja lainaa asukasta kohti n. 2 090 euroa. Vuoden

2014 lopussa lainamäärä on arviolta n. 57 milj. euroa eli n. 2 580 eur/asukas (valtakunnallinen keskiarvo v. 2012 n. 2 282 eur/asukas)

1.5 Väestö ja työllisyys

Kokonaisväestö ja ikärakenne

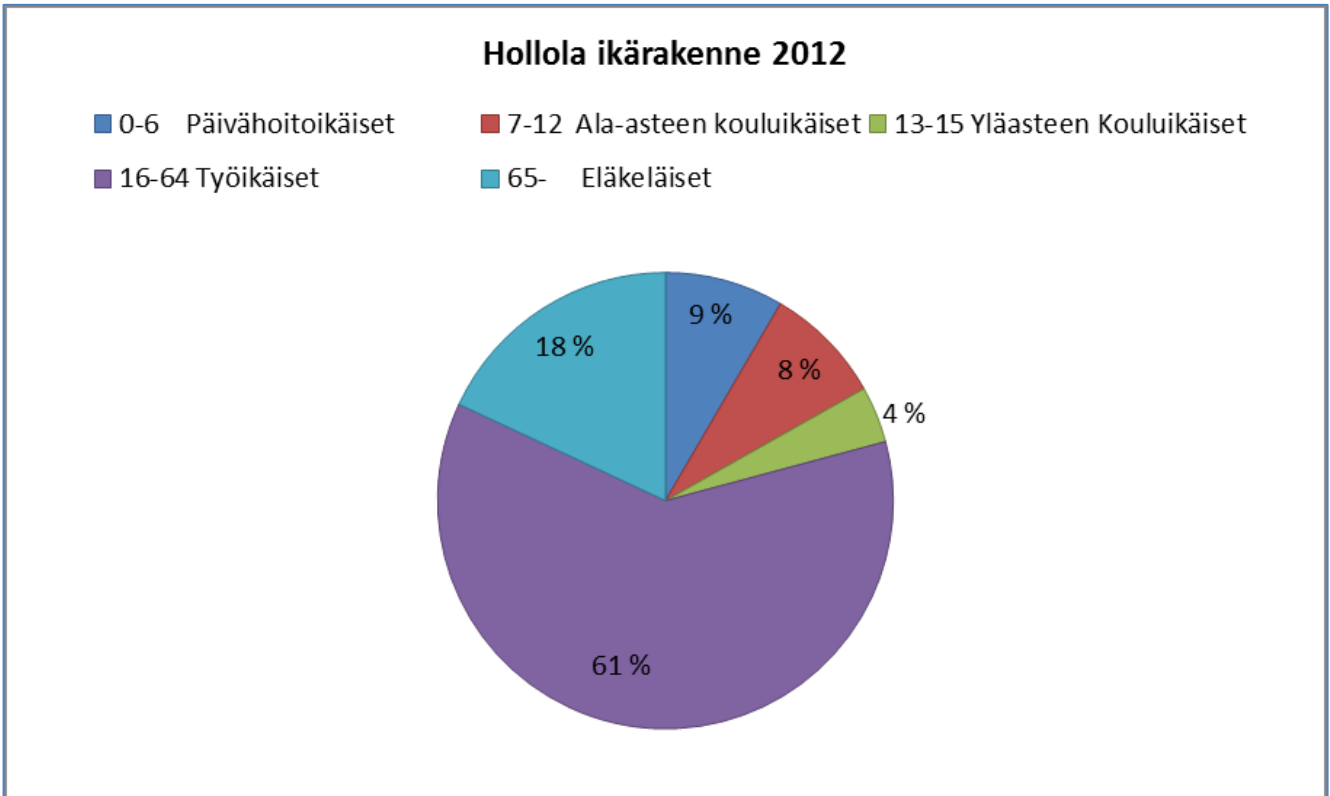
Hollolan kunnan asukasluku on kasvanut varsin hitaasti sekä kuluvana että edellisenä vuonna. Vuonna 2012 väestö kasvoi ainoastaan 45 asukkaalla ollen vuoden lopussa 22 066 asukasta. Vuonna 2013 kasvu on edelleen ollut hidasta ja esim. elokuun 2013 väestömäärä on jopa edellisen vuoden loppua alhaisempi.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan kunnan asukasmäärän on ennustettu kehittyvän seuraavasti:

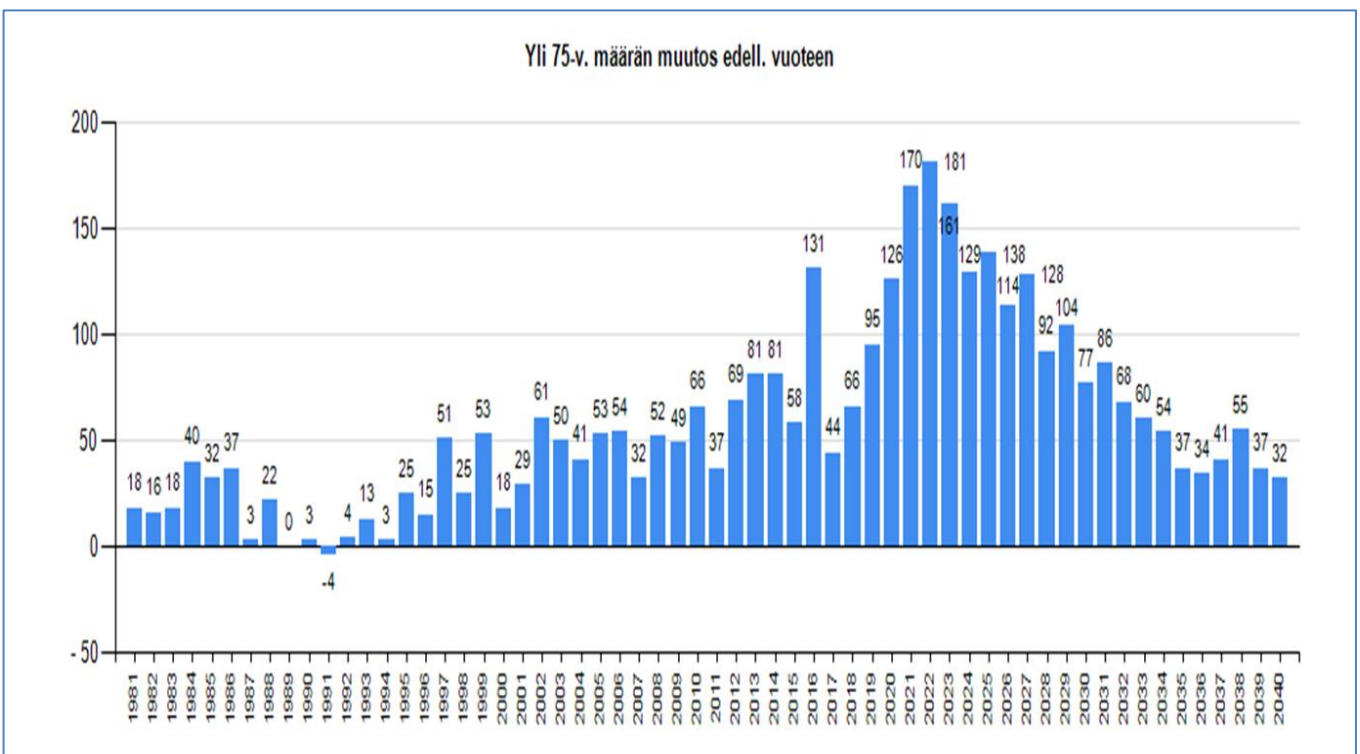

Väestön ikärakennetta tarkasteltaessa todetaan, että Hollolassa työikäisten määrä on varsin suuri suhteessa eläkeläisten määrään. Tulevien vuosien muutosta ja kasvua tarkastelemalla voidaan kuitenkin todeta, että yli 75-vuotiaiden määrä Hollolassakin on kasvamassa merkittävästi, mikä puolestaan asettaa omat haasteensa palvelutuotannolle ja talouden tasapainolle ja sitä kautta myös veroprosentin korottamiselle.

Hollolan ikärakenne vuonna 2012

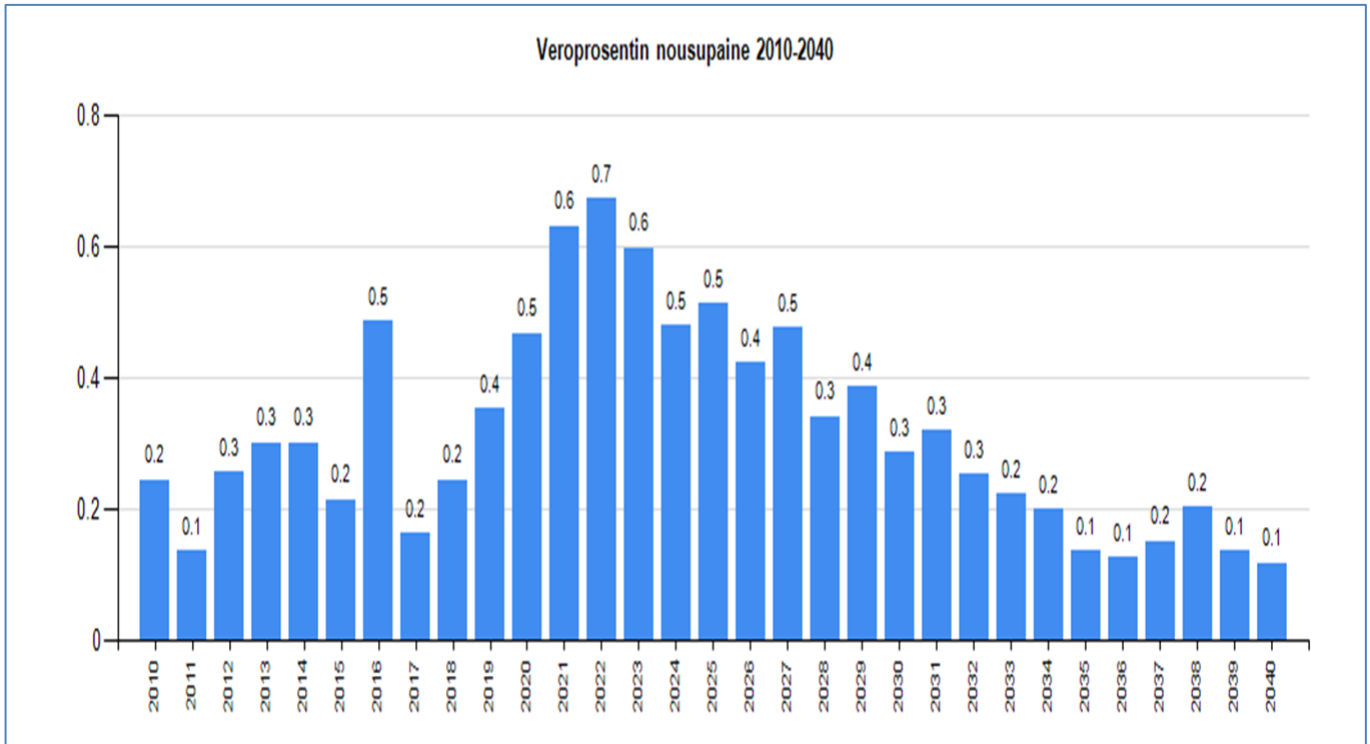

Yli 75-vuotiaiden määrän kehitys

Lähde: Kuntapro/Hollola

Ikääntymisen vaikutukset veroprosentin kasvupaineeseen

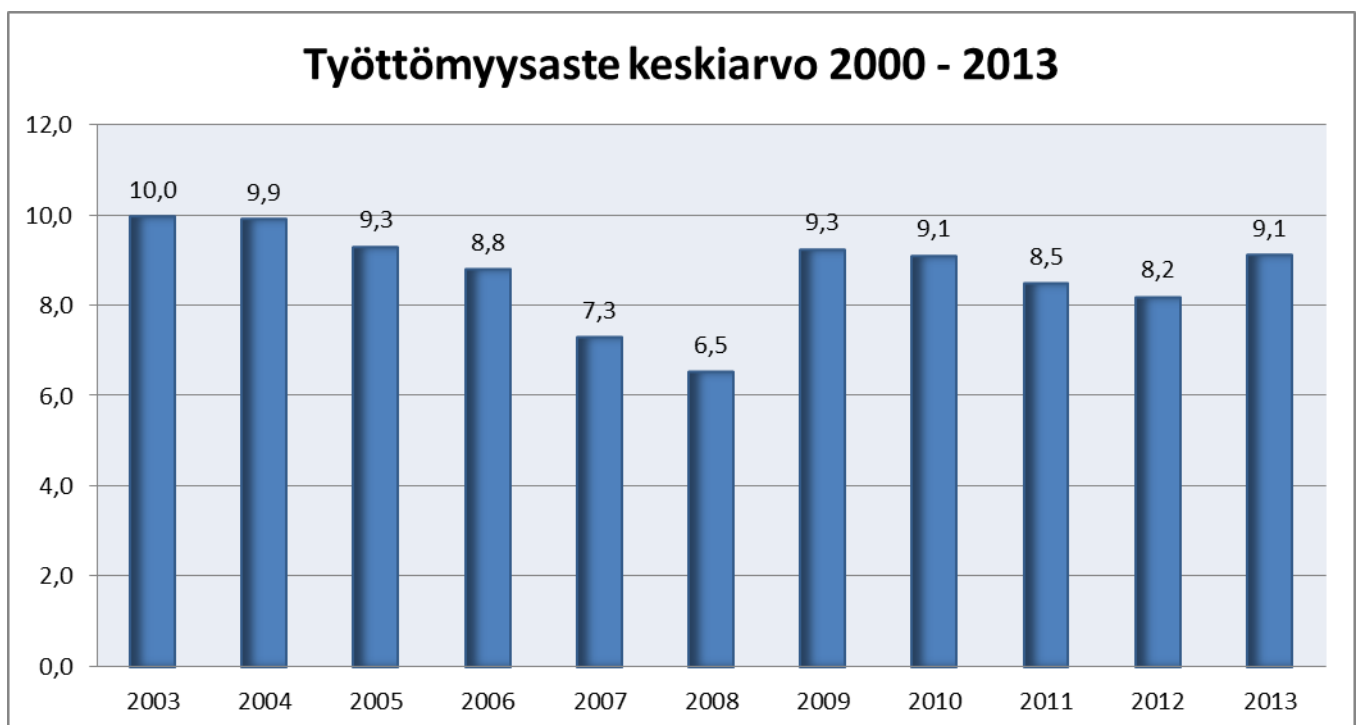

Lähde: Kuntapro/Hollola

Työttömyyden kehitys

Hollolassa työttömyysaste on perinteisesti ollut yksi Päijät-Hämeen alhaisimpia. Vuonna 2013 työttömyys on kääntynyt nousuun valtakunnallista kehitystä mukaillen, mutta edelleen Hollolan työttömyysaste on maakunnan alhaisimpia (08/2013 9,1 %). Koko Päijät-Hämeen työttömyysaste on kuluvan vuoden elokuussa ollut 13,4 %.

Hollola työttömyysasteen kehitys

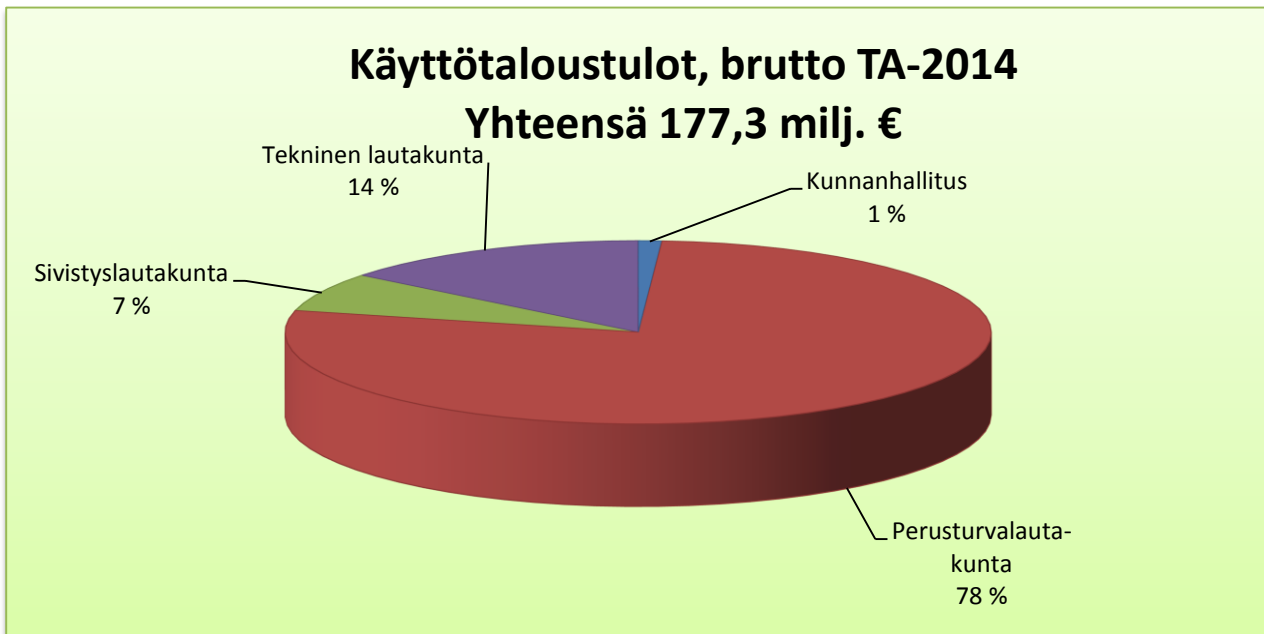
Kunta	08/2013	Muutos 8/2012
Asikkala	9,7	1,6
Hollola	9,1	1,5
Hämeenkoski	8,6	1,2
Kärkölä	8,4	0,4
Lahti	15,8	2,2
Nastola	11,3	1,3
Orimattila	10,8	0,9
Padasjoki	11,1	2,4
Lahden seutu	13,4	1,8
Hartola	9,2	0,6
Heinola	14	1,5
Sysmä	9,6	1,5
Heinolan seutu	12,8	1,4
PÄIJÄT-HÄME	13,4	1,8

Lähde: Hämeen Ely-keskus Työllisyyskatsaus 08/2013

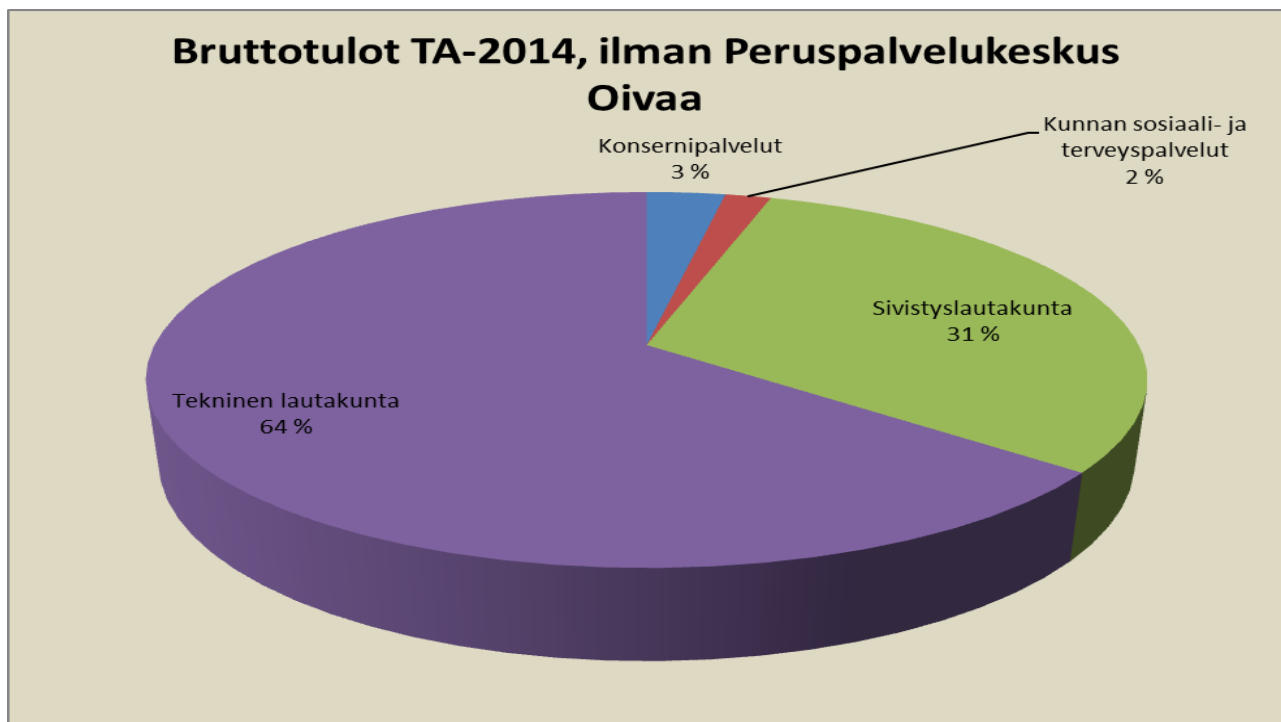
2. Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan toimialoittain toiminnalliset tavoitteet sekä budjetoidaan näiden vaatimat tulot ja menot. Kuvat on vertailun vuoksi esitetty sekä taseyksikkö Oivan kanssa että ilman taseyksikkö Oivaa.

Käyttötaloustulot (ml. Oiva)

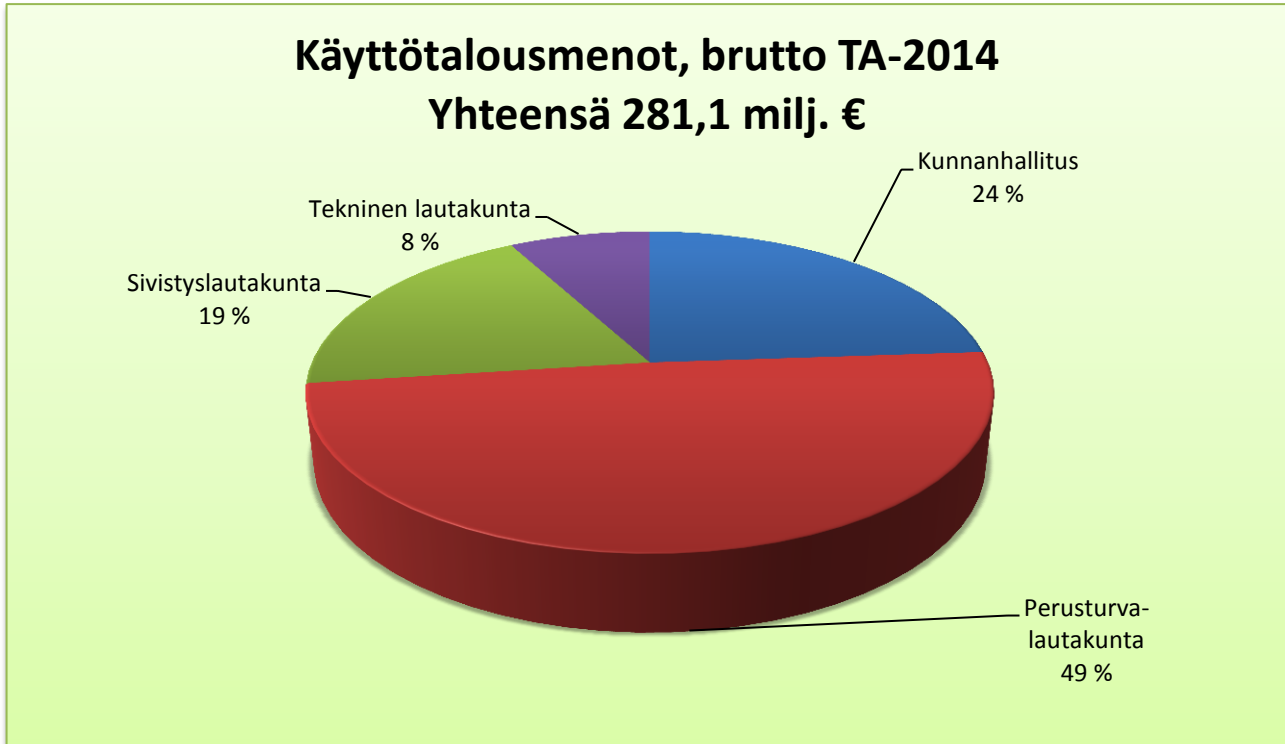

Käyttötaloustulot ilman Oivaa

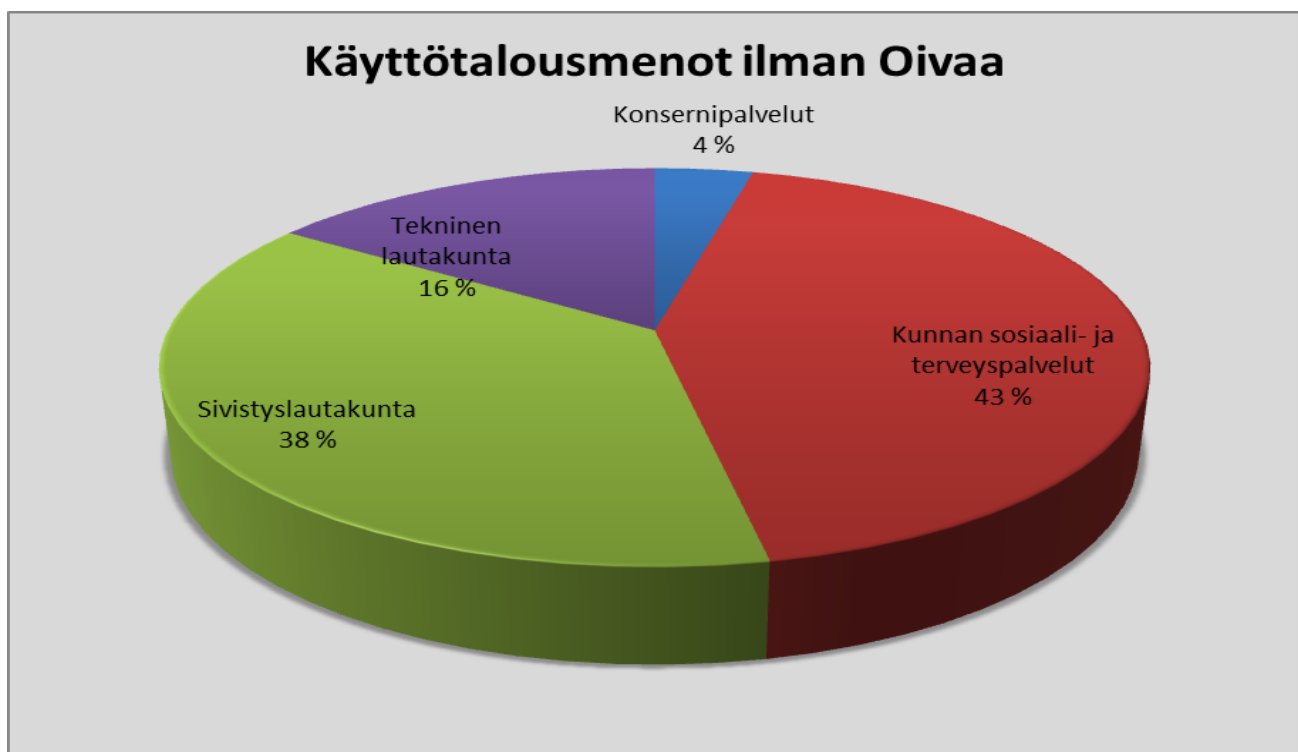

Käyttötalousmenot (ml. Oiva)

Kunnanhallituksen käyttötalousmenoihin sisältyy myös Hollolan osuus sosiaali- ja terveystoimista.

Käyttötalousmenot ilman Oivaa

2.1 KUNNANHALLITUS

Kunnanhallituksen alaiseen toimintaan vuonna 2014 kuuluvat sekä konsernipalvelut että tilaajakeskuksen lakkauttamisesta johtuen myös Hollolan kunnan sosiaali- ja terveystalouden kustannukset, jotka on esitetty omana vastuualueenaan.

	TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot	2 107 744	2 276 640	1 899 000	1 899 000	1 970 000	2 080 000
Muutos		8,0 %	-16,6 %	-16,6 %	3,7 %	5,6 %
Kulut	-63 967 550	-66 731 660	-67 542 700	-67 164 800	-67 850 000	-68 200 000
Muutos		4,3 %	1,2 %	0,6 %	1,0 %	0,5 %
Netto	-61 859 806	-64 455 020	-65 643 700	-65 265 800	-65 880 000	-66 120 000
Muutos		4,2 %	1,8 %	1,3 %	0,9 %	0,4 %

2.1.1 KONSERNIPALVELUT

Vastuuhenkilöt: **Hanna Hurmola-Remmi**, Kaija Manninen, Hilka Myllymäki ja Sampo Syrjäläinen

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut –toimiala sisältää seuraavat tulosalueet: hallintopalvelut, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, tietohallintopalvelut. Menoihin sisältyy myös valtuuston, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan alainen toiminta maaseutupalvelut ja Eu- hankkeisiin varatut määrärahat.

Kunnanhallituksen ja konsernipalvelujen tehtävänä on valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti huolehtia kunnan tarkoituksenmukaisesta ja tuloksellisesta hoitamisesta ja tällöin seurata yleistä yhteiskunnallista ja maakunnallista kehitystä kunnan toiminta-ajatuksen toteutumisen ja päämäärien kannalta. Tehtävänä on myös huolehtia kunnan organisaation ja sen eri toimialojen suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnan taloudellisten, teknisten ja henkilöstövoimavarojen tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Konsernipalveluiden tehtävänä on huolehtia kuntakonsernin hallinto-, talous- henkilöstö- ja tietohallintopalveluista keskitetysti siten että muut toimialat saavat tarvitsemansa palvelut.

Konsernipalvelujen toimialan toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kuntastrategian mukaisiin tavoitteisiin: tasapainoinen talous, hyvinvoiva kuntalainen ja toimivat peruspalvelut, vetovoimainen ja aktiivinen kunta, hyvinvoiva, osaava ja työstä innostunut henkilöstö.

Tavoitteet ja mittarit

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Ulottuvuus/näkökulma: Vaikuttavuus

Vaikuttavuus kuvaa toiminnan tavoitteeksi asetettujen yhteiskunnallisten tilojen kuten ongelmien vähentämisen tai parempien vaikutusten edistämisen aikaansaamisen astetta eli toiminnan ja suoritteiden vaikutusta kuntalaisiin suhteessa vaikutuksille asetettuihin tavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteet voivat määrittää joko kunnan palvelutoiminnan aikaansaamaa muutosta asiakkaan hyvinvoinnissa tai palvelun riittävyyttä, asiakastytyväisyyttä jne.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Työllisyyden kuntakokeiluhankkeen tavoitteiden toteutumisen seuranta	Säännöllinen raportointi kokeilun etenemisestä	Tilannekatsaukset kehityksestä osavuositarkastusten yhteydessä
Työllistämisen tehokkaat ja vaikuttavat yhteistoimintamallit	Nuorten työttömien määrän kehitys	Kehitys aleneva

	Pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys	Kehitys aleneva
Yritysten määrän myönteinen kehitys	lukumäärän seuranta	yritysten määrä > +50/vuosi/netto
Tehtävien edelleen keskittäminen konsernipalveluille	Keskittämisen etenemisen seuranta ja arviointi	Talous- ja hallintopalvelut olennaisilta osin keskitetty v. 2014 aikana
Hallinnon avoimuuden lisääminen sekä kuntalaisten ja kunnan välisen vuorovaikutuksen kehittäminen	Demokratiaohjelman seuranta ja arviointi	Demokratiaohjelma valmis ja osa tavoitteista toteutuksessa

Ulottuvuus/näkökulma: Palvelukyky

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun toimivuudelle ja laadulle asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta. Palvelukyky kuvaa toimintojen asiakasulottuvuuden ja asiakaspalvelun onnistumista. Asiakkaina voivat olla arvioitavasta toiminnosta riippuen kuntalaiset tai hallinnon sisäiset organisaatiot, mittarina esim. asiakastytyväisyyskyselyt

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Asiakkaiden tarpeiden mukaiset palvelut	Asiakaspalautekysely sisäiset asiakkaat	Kyselyn keskiarvo hyvä
Kokonaisvaltainen kuljetussuunnittelu	Joukkoliikennettä ja kuljetusta koskevien tehtävien järjestäminen	Tehtävät vastuutettu ja toiminta organisoitu v. 2014
Tietohallintopalvelujen ja järjestelmien yhtenäisyys	Prosessin eteneminen	Yhteiset järjestelmät v.2014 käyttäjätietokanta, sähköposti, verkkolevypalvelut, tulostuspalvelut, tietoliikenneverkko, varmistuspalvelut ja virtuaalipalvelinalusta.

Ulottuvuus/näkökulma: aikaansaannoskyky

Aikaansaannoskyky kuvaa organisaation, työyhteisön ja **henkilöstön** kykyä aikaansaada tuloksellisuutta. Aikaansaannoskykyyn sisältyy yhtenä näkökulmana laatu. Koostuu osatekijöistä: osaaminen, innovatiivisuus, viihtyvyys, työmotivaatio ja työkyky.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Osaava ja innostunut henkilöstö	Työhyvinvointikysely tulokset	Työstä innostuminen, tavoite > 3,7
Onnistunut työnjako	Ajantasaiset toimenkuvat	Kaikilla konsernipalveluiden tulosalueilla ja tiimeillä päivitetty toimenkuvat v. 2014 aikana

Ulottuvuus/näkökulma: taloudellisuus ja tuottavuus

Tuottavuus on tuotosten/suoritteiden ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannontekijöinä. Taloudellisuus on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana eli kustannusten ja suoritteiden välinen suhde.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Kustannustietoisuuden lisääminen	Tuotteistuksen käyttöönotto	Toimintolaskentaohjelman (Opiferus) käytön jatkaminen 1-2 kohteessa v. 2014 aikana
Talous- ja hallintopalveluiden optimaalinen organisaatio	Talous- ja hallintopalveluiden keskittämisen jatkaminen/toteutuksen edistyminen	Keskittämistä koskevat päätökset tehty ja organisaation ja tiimien tehtävien muokkaus v. 2014 aikana

Koordinoinnin kehittäminen	Selkeät toimintamallit keskitetyssä organisaatiossa	Toimintamallit ja tavat määritelty vuoden 2014 aikana
Sopeutusesitysten toteutuminen	Sopeutusesitysten toteutumisen seuranta	Valtuuston päättämiä sopeutus-toimia seurataan ja niiden toteutus on koordinoitu konsernipalveluissa

Toiminnan perustelut ja riskit

Konsernipalvelujen osalta kunnassa tehtiin organisaatiomuutos 1.5.2012 alkaen, jolloin konsernipalveluista muodostettiin oma toimiala. Toimialaa johtaa talousjohtaja. Toimialalle on keskitetty muutoksen yhteydessä mm. laskutustehtäviä sekä asianhallintatehtäviä. Toiminta on hakenut muotoaan vielä vuonna 2013, jolloin on myös jatkettu palveluiden keskittämisen edelleen selvittämistä sekä peruspalvelukeskus Oivan että muiden toimialojen osalta. Keskittämisselvityksen johdosta vuoden 2014 toimintaan ja talouteen vaikuttaa keskeisesti myös vuonna 2014 jatkettava keskittäminen, jonka johdosta konsernipalveluiden alainen henkilöstömäärä kasvaa ja toimialojen henkilöstömäärä puolestaan pienenee.

Riskeinä vuoden 2014 talousarvion toteutumisessa on erityisesti keskittämisen toteuttaminen ja siinä onnistuminen. Keskittämisen tuomat hyödyt esim. tuottavuudessa näkyvät toiminnassa vasta muutaman vuoden kuluessa.

Myös Oivan muuttaminen taseyksiköksi vaikuttaa kunnanhallituksen alaiseen talousarvioon ja sosiaali- ja terveysmenojen kehitys riippuu pitkälti palvelujen tuottajien kustannusten hallinnasta. Myös muut muutokset kuten lopullinen joukkoliikennetarkaisu sekä myös muut seudullisesti tehtävät päätökset vaikuttavat toimialan talousarvion toteutumiseen. Toimintaan vaikuttavia riskejä ovat myös henkilöstöresurssien riittävyys, Ladec Oy:n ja Lahti Regionin toiminnan vaikuttavuus suhteessa maksuosuuksiin, avustusten karsimisesta mahdollisesti aiheutuvat seurannaisvaikutukset, yhteispalvelupisteen tulevaisuus ja mahdollinen kuntajakoselvitys.

Tuloarviot ja määrärahat

		TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot		1 042 307	1 350 040	1 149 000	1 149 000	1 200 000	1 300 000
	Muutos		29,5 %	-14,9 %	-14,9 %	4,4 %	8,3 %
Kulut		-5 285 869	-5 805 780	-5 875 500	-5 497 000	-5 600 000	-5 700 000
	Muutos		9,8 %	1,2 %	-5,3 %	1,9 %	1,8 %
Netto		-4 243 562	-4 455 740	-4 726 500	-4 348 000	-4 400 000	-4 400 000
	Muutos		5,0 %	6,1 %	-2,4 %	1,2 %	0,0 %

2.1.2 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT, HOLLOLAN KUNNAN OSUUS

Vastuuhenkilöt: Päivi Rahkonen

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallituksen alaiseen toimintaan vuonna 2014 kuuluu tilaajakeskuksen lakkauttamisesta johtuen myös Hollolan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannukset, jotka on esitetty omana vastuualueenaan.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden vastuualue sisältää seuraavat tulosalueet:

- 3010 Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto
- 3020 Sosiaali- ja perusterveydenhuolto
- 3040 Erikoissairaanhoito
- 3050 Ympäristöterveydenhuolto

Tavoitteet pohjautuvat Kuntastrategian mukaisiin tavoitteisiin: tasapainoinen talous, hyvinvoiva kuntalainen ja toimivat peruspalvelut, vetovoimainen ja aktiivinen kunta, hyvinvoiva, osaava ja työstä innostunut henkilöstö.

Hollolan kunnan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen on Läntisen perusturvapiirin vastuulla. Uuden yhteistoimintasopimuksen mukaan Hollolan kunta järjestää omien palveluidensa lisäksi Asikkalan, Hämeenkosken, Kär-

kölä ja Padasjoen kuntien lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntien yhteisesti päättämät muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Kunnanhallituksen vastuulla ovat Hollolan kunnan sosiaali- ja terveystaloukselta aiheutuvat kustannukset. Palvelut ostetaan peruspalvelukeskus Oivalta sekä Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä. Peruspalvelukeskus tuottaa kuntalaisille sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut. Sosiaali- ja terveystaloukselta tuottaa puolestaan erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon päivystyksen ja ensihoidon palvelut sekä myös ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Tilaajakeskuksen lakkauttamisen johdosta vastuualueen kustannukset eivät sisällä henkilöstön palkkakustannuksia, mutta kustannuksiin sisältyvät maksuosuudet aikaisempina vuosina syntyneistä eläkevastuista (Tiirismaa).

Tavoitteet ja mittarit

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Ulottuvuus/näkökulma: Vaikuttavuus

Vaikuttavuus kuvaa toiminnan tavoitteeksi asetettujen yhteiskunnallisten tilojen kuten ongelmien vähentämisen tai parempien vaikutusten edistämisen aikaansaamisen astetta eli toiminnan ja suoritteiden vaikutusta kuntalaisiin suhteessa vaikutuksille asetettuihin tavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteet voivat määrittää joko kunnan palvelutoiminnan aikaansaamaa muutosta asiakkaan hyvinvoinnissa tai palvelun riittävyttä, asiakastyytyväisyyttä jne.

Tavoite (vaikuttavuus)	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Syrjäytymisen ehkäisy	huostaan otettujen osuus alle 18-vuotiaista	Pysyy alle valtakunnallisen keskiarvon

Ulottuvuus/näkökulma: Palvelukyky

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun toimivuudelle ja laadulle asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta. Palvelukyky kuvaa toimintojen asiakasulottuvuuden ja asiakaspalvelun onnistumista. Asiakkaina voivat olla arvioitavasta toiminnosta riippuen kuntalaiset tai hallinnon sisäiset organisaatiot, mittarina esim. asiakastyytyväisyyskyselyt

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Palveluiden saatavuuden turvaaminen	Lakisääteisten oikeuksien toteutuminen	Lainsäädännössä olevien määräaikojen toteutuminen 100 %

Ulottuvuus/näkökulma: taloudellisuus ja tuottavuus

Tuottavuus on tuotosten/suoritteiden ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannon tekijöinä. Taloudellisuus on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana eli kustannusten ja suoritteiden välinen suhde.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Kokonaistaloudellisuus	Hollolan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset/asukas	enintään 90 % valtakunnalliseen keskiarvoon verrattuna
Palvelujärjestelmän kustannustehokkuus	sopeuttamisohjelman toteuttaminen	Edetty sopeutusohjelman mukaisesti

Toiminnan perustelut ja riskit

Hollolan väestö ikääntyy ja näin ollen myös palvelutarve tulee kasvamaan jatkuvasti, mikä puolestaan lisää myös Hollolan sosiaali- ja terveystaloukselta aiheutuvia kustannuksia. Palvelutarpeesta ja palvelujen lakisääteisydestä johtuen yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa erityisesti erikoissairaanhoidon kustannuskehitykseen ovat rajalliset muutoin kuin omistajaohjausta vahvistamalla. Oiva peruspalvelukeskuksen talousarvion toteutumaseuranta ja mahdolliset talousarviomuutokset sen sijaan kuuluvat Hollolan kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Laadukkaiden, hyvinvointia ja terveyttä edistävien peruspalveluiden tavoitteet vahvistetaan subjektiivisten oikeuksien toteutumisen osalta lainsäädännössä. Niiden saavuttamiseen vaikuttaa hyvin paljon sopimustuottajien kyky tuottaa palvelut lainsäädännössä annettujen määräaikojen puitteissa.

Tuloarviot ja määrärahat

		TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot		1 065 437	926 600	750 000	750 000	770 000	780 000
	Muutos		13,0 %	-19,1 %	-19,1 %	2,7 %	1,3 %
Kulut		-58 681 681	-60 925 880	-61 667 200	-61 667 800	-62 250 000	-62 500 000
	Muutos		3,8 %	1,2 %	1,2 %	0,9 %	0,4 %
Netto		-57 616 244	-59 999 280	-60 917 200	-60 917 800	-61 480 000	-61 720 000
	Muutos		4,1 %	1,5 %	1,5 %	0,9 %	0,4 %

	TP 2012	Muutettu talousarvio 2013	Ta 2014 tuottajien ilmoitusten perusteella	Kasvu muutettu ta 2013
Ostot Oivalta	34 654	36 530	37 332	2,2 %
Ostot kuntayhtymältä	22 433	22 971	23 282	1,4 %
esh	20 927	21 400	21 228	-0,8 %
ymp	235	252	278	10,3 %
akuutti	818	688	1 161	68,8 %
ensihoito	453	631	615	-2,5 %
Ostot yhteensä	57 087	59 501	60 614	1,9 %
Muut kulut yht.	1595	1 425	1 054	-26,0 %
YHTEENSÄ	58 682	60 926	61 668	1,2 %
Tulot (Tilaaajalaskutus + perustoimeentulotuen valt. Os.	1 065	926	750	-19,0 %

2.2 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: peruspalvelujohtaja Aino Eerola

Toiminnan kuvaus

Peruspalvelukeskus Oiva tuottaa Läntisen perusturvapiirin kuntien (Asikkala, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä, Padasjoki) järjestettäväksi säädetyt lakisääteiset sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut. Myös erikoissairaanhoidon palveluiden tilaus ja kustannukset sisältyvät 1.1.2014 alkaen vuonna 2013 hyväksytyyn yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Oivan talousarvioon. Talousarvioon on sisällytetty myös vuoden 2013 lopussa lakkautettavan tilaajaorganisaation menoja 150 000 €.

Peruspalvelukeskus Oiva muuttuu 1.1.2014 liikelaitoksesta taseyksiköksi. Toiminta muodostuu kuudesta tulosalueesta: hyvinvointi, sosiaalipalvelut, koti- ja asumispalvelut, terveyden- ja sairaanhoidonpalvelut, hallinto- ja talouspalvelut sekä erikoissairaanhoidon palvelut. Vuoden 2014 aikana Oivan organisaatiota edelleen selkiytetään ja päällekkäisyyksiä poistetaan.

Oiva tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut joko omana toimintana tai ostopalveluina. Tavoitteena on vahvistaa perustason toimintoja ja muokata palvelurakennetta avopainotteiseen suuntaan, huomioiden asiakkaiden tarpeet ja lain säädännön velvoitteet. Toiminnan lähtökohtana on ennaltaehkäisy, toimivat, oikea-aikaiset palveluketjut sekä kokonaistaloudellisuus kuntien taloudellisten voimavarojen puitteissa.

Tavoitteet ja mittarit

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Ulottuvuus/näkökulma: Vaikuttavuus

Vaikuttavuus kuvaa toiminnan tavoitteeksi asetettujen yhteiskunnallisten tilojen kuten ongelmien vähentämisen tai parempien vaikutusten edistämisen aikaansaamisen astetta eli toiminnan ja suoritteiden vaikutusta kuntalaisiin suhteessa vaikutuksille asetettuihin tavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteet voivat määrittää joko kunnan palvelutoiminnan aikaansaamaa muutosta asiakkaan hyvinvoinnissa tai palvelun riittävyyttä, asiakastytyvääisyyttä jne.

Tavoite (vaikuttavuus)	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Sosiaali- ja terveyspalveluita paljon käyttävien asiakkaiden tunnistaminen ja haltuunotto.	Suunnitelman laatiminen	Laaditaan suunnitelma palveluiden suurkuluttajien hoitoprosessiksi vuoden 2014 aikana.
Palvelurakenteen muuttaminen laitospainotteisesta avohoito-painotteiseksi yhdessä kuntien kanssa.	Vuodeosasto- ja vanhainkotipaikkojen määrä	Laitospaikat vähentyneet 40:llä vuoden 2014 loppuun mennessä
Palvelut tuotetaan asiakasläh- töisesti, laadukkaasti ja tehok- kaasti.	Toimintayksiköiden toiminta on kuvattu ja profiloitu.	Peruspalvelukeskus Oivan palveluverkon laadinta aloitettu ja valmis vuonna 2015 huomioiden kuntarakenne-suunnitelmat.
Liiketoimintasuunnitelman päi- vittäminen vastaamaan uutta organisaatiota.	Suunnitelman valmiusaste	Peruspalvelukeskus Oivan tule- vaisuus-suunnitelma 2014-2016 valmis.

Ulottuvuus/näkökulma: Palvelukyky

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun toimivuudelle ja laadulle asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta. Palvelu- kyky kuvaa valtion toimintojen asiakasulottuvuuden ja asiakaspalvelun onnistumista. Asiakkaina voivat olla arvioi- tavasta toiminnosta riippuen kuntalaiset tai hallinnon sisäiset organisaatiot, mittarina esim. asiakastytyvääisyys- kyselyt

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Laaditaan suunnitelma ikäänty- neen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.	Suunnitelman valmiusaste	Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi on tehty.
Erikoissairaanhoidon ja perus- terveydenhuollon yhteistyön lisääminen siten, että erikois- lääkärikonsultaatio mahdolli- suudet paranevat ja kehitetään uusia käytänteitä.	Lähettemäärä	Lähetemäärät erikoissairaanhoi- toon vähenevät.

Ulottuvuus/näkökulma: aikaansaannoskyky

Aikaansaannoskyky kuvaa organisaation, työyhteisön ja **henkilöstön** kykyä aikaansaada tuloksellisuutta. Aikaan- saannoskykyyn sisältyy yhtenä näkökulmana laatu. Koostuu osatekijöistä: osaaminen, innovatiivisuus, viihtyvyys, työmotivaatio ja työkyky.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Palvelutarvetta vastaava orga- nisaatio muuttuvan toimin- taympäristön haasteisiin.	Toteutuneet muutokset organi- saatiossa	Organisaatio päivitetty vuoden 2014 loppuun mennessä
Tulosalueiden ja tulosyksiköi- den esimiesten työnkuvat päivi- tetty	Päivitetyt toimenkuvat	Päällekkäisyydet poistettu ja sijai- suudet määritetty

Työhyvinvoinnin tukemisen työkaluksi tuotetaan työyhteisöihin viestintäsuunnitelma.	Suunnitelma tehty kyllä/ei	Suunnitelma on tehty koko toimialalle vuoden 2014 loppuun mennessä.
Henkilöstön työhyvinvointi	Terveysprosentti	>46%

Ulottuvuus/näkökulma: taloudellisuus ja tuottavuus

Tuottavuus on tuotosten/suoritteiden ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannon tekijöinä. Taloudellisuus on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana eli kustannusten ja suoritteiden välinen suhde. Taloudellisuutta voidaan ilmaista muun muassa tuotosten yksikkökustannuksina.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Kuntien laskutuksen seuranta paranee ja ajantasaistuu	1.1.2014 aloitettava nettolaskutus, esh:n laskutus	Kunnat saavat selkeän laskun koko sote-palveluistaan

Toiminnan perustelut ja riskit

- Ammattitaitoisen ja motivoituneen henkilöstön saatavuus
- Uusien kunnille tulevien velvoitteiden lisääntyminen
- Palvelutarpeiden ennakoimaton kasvu ja asiakkaiden erityistarpeet
- Erikoissairaanhoidon maksuosuuksien ja toimeentulotukimenojen voimakas kasvu

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot	90 109 966	90 867 480	137 614 500	137 834 500	139 000 000	139 500 000
Muutos		0,8 %	51,4 %	51,7 %	0,8 %	0,4 %
Kulut	-89 982 589	-90 731 080	-137 562 800	-137 782 800	-138 900 000	-139 400 000
Muutos		0,8 %	51,6 %	51,9 %	0,8 %	0,4 %
Netto	127 377	136 400	51 700	51 700	100 000	100 000
Muutos		7,1 %	-62,1 %	-62,1 %	93,4 %	0,0 %

2.3 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Matti Ruotsalainen

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimen palveluilla tuetaan ja annetaan laaja-alaista ja monipuolista kasvatusta ja opetusta lapsille ja nuorille. Lisäksi tarjotaan vapaa-aikatoimen palveluja kuntalaisille sekä luodaan edellytyksiä sosiaaliselle kasvulle ja yhteistyössä toimimiselle.

Sivistyspalvelut huolehtivat laadukkaasti varhaiskasvatuksen, yleissivistävän koulutuksen, muiden kasvatus- ja opetuspalveluiden sekä vapaa-aikapalvelujen järjestämisestä lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Hollola tuottaa sivistystoimen palvelut myös Kärkölän kunnalle lukuun ottamatta kulttuuripalveluja

Tavoitteet ja mittarit

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Ulottuvuus/näkökulma: Vaikuttavuus

Vaikuttavuus kuvaa toiminnan tavoitteeksi asetettujen yhteiskunnallisten tilojen kuten ongelmien vähentämisen tai parempien vaikutusten edistämisen aikaansaamisen astetta eli toiminnan ja suoritteiden vaikutusta kuntalaisiin suhteessa vaikutuksille asetettuihin tavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteet voivat määrittää joko kunnan palvelutoiminnan aikaansaamaa muutosta asiakkaan hyvinvoinnissa tai palvelun riittävyttä, asiakastyytyväisyyttä jne.

Tavoite (vaikuttavuus/tuotanto, laita näkyviin)	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Toimivat sivistystoimialan palvelut	CAF ja ZEF	Palvelut hyvää keskitasoa
	Esim. peruskoulunsa päättäneistä jatkokoulutukseen hakeutuneiden ja hyväksytyjen määrä	Jatko-opintopaikat 100 %:lla
CAF-itsearviointin käyttöönotto	CAF-itsearviointimittaristo otettu käyttöön	Palvelualueilla ja hallinnossa toteutetaan CAF-arviointia

Ulottuvuus/näkökulma: Palvelukyky

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun toimivuudelle ja laadulle asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta. Palvelukyky kuvaa valtion toimintojen asiakasulottuvuuden ja asiakaspalvelun onnistumista. Asiakkaina voivat olla arviotavasta toiminnosta riippuen kuntalaiset tai hallinnon sisäiset organisaatiot, mittarina esim. asiakastytyväisyyskyselyt.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Palvelutarpeen jatkuva arviointi	Esim. vuosiviikkotunnit (vvh)/oppilas, opetusryhmän koko yleisopetuksessa (1-9 lk:t)	Vähintään valtakunnallinen keskitaso

Ulottuvuus/näkökulma: aikaansaannoskyky

Aikaansaannoskyky kuvaa organisaation, työyhteisön ja **henkilöstön** kykyä aikaansaada tuloksellisuutta. Aikaansaannoskykyyn sisältyy yhtenä näkökulmana laatu. Koostuu osatekijöistä: osaaminen, innovatiivisuus, viihtyvyys, työmotivaatio ja työkyky.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö	Työhyvinvointikysely, Kelpoisuus	Kyselyn osioiden ka. > 4,0, yli 95 % muodollisesti päteviä
TVT-opetusteknologian hyödyntäminen	Kysely	Käyttöaste yli 65 %

Ulottuvuus/näkökulma: taloudellisuus ja tuottavuus

Tuottavuus on tuotosten/suoritteiden ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannon tekijöinä. Taloudellisuus on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana eli kustannusten ja suoritteiden välinen suhde. Taloudellisuutta voidaan ilmaista muun muassa tuotosten yksikkökustannuksina esim. euroa/oppilas, euroa/hoitopäivä.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Palvelut tuotetaan mahdollisimman tehokkaasti, laadukkaasti ja tarkoituksenmukaisella tavalla	Käyttömenot euroa/asiakas (lapsi, oppilas, nuori, kuntalainen) Esim. opetus euroa/oppilas, kuntakohtaisen perushinnan kattavuus käyttömenoista	Asiakaskohtaiset kustannukset enintään valtakunnallista keskitasoa

Perustelut ja riskit

Palvelutarpeeseen liittyvänä haasteena ja epävarmuustekijänä on palvelutarpeen vaihtelevuus, valtiovallan toimenpiteet ja veloitteet sivistystoimialalle (mm. rahoitus). Myös jo päätettyjen sopeuttamistoimenpiteiden toteutumiseen liittyy epävarmuustekijöitä ennen kaikkea ajateltujen toimitilaratkaisujen osalta. Turvalliset ja toimivat tilaratkaisut ja palveluverkon rakentuminen ovat kuitenkin käynnissä.

Toiminnan painopisteenä ja kehittämiskohteena ovat asiakasvuorovaikutus sekä kunnan hyvinvointisuunnitelman mukaisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisy sivistystoimen osalta sekä koululaisten elämäntavat ja koulukiusaamisen ehkäisy.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot	12 230 202	12 183 550	12 256 200	12 217 600	12 218 000	12 218 000
Muutos		-0,4 %	0,6 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %
Kulut	-51 623 167	-54 747 320	-54 436 900	-53 816 500	-53 000 000	-53 000 000
Muutos		6,1 %	-0,6 %	-1,7 %	-1,5 %	0,0 %
Netto	-39 392 965	-42 563 770	-42 180 700	-41 598 900	-40 782 000	-40 782 000
Muutos		8,0 %	-0,9 %	-2,3 %	-2,0 %	0,0 %

2.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Heikki Salonsaari

Palvelusuunnitelman kuvaus

Teknisen toimialan tulosalueet ovat hallinto, maankäyttö, rakennusvalvonta, kuntatekniikka, tilakeskus, kiinteistöpalvelut, liikunta ja vesihuoltolaitos.

Tekninen toimiala järjestää asumisen ja elinkeinoelämän tarvitsemat kuntatekniikan palvelut joustavasti ja taloudellisesti, vastaa toimitilojen rakennuttamisesta, kiinteistöjen ylläpidosta ja käyttäjäpalveluista. Tekniset palvelut mahdollistavat hallintokuntien palvelutuotannon järjestämällä hallintokunnille toimivat ja terveelliset tilat. Tekninen toimiala luo osaltaan laadukkaat ja monipuoliset edellytykset liikunnan harrastamiseen sekä vastaa vesihuoltolaitoksen liiketoiminnasta asetettujen tavoitteiden mukaisesti

Tavoitteet ja mittarit

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Ulottuvuus/näkökulma: Vaikuttavuus

Vaikuttavuus kuvaa toiminnan tavoitteeksi asetettujen yhteiskunnallisten tilojen kuten ongelmien vähentämisen tai parempien vaikutusten edistämisen aikaansaamisen astetta eli toiminnan ja suoritteiden vaikutusta kuntalaisiin suhteessa vaikutuksille asetettuihin tavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteet voivat määrittää joko kunnan palvelutoiminnan aikaansaamaa muutosta asiakkaan hyvinvoinnissa tai palvelun riittävyttä, asiakastytyväisyyttä jne.

Tavoite (vaikuttavuus/tuotanto, laita näkyviin)	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso 2014
Yhdyskunnan ja ympäristön hallittu kehittäminen/alueellinen kehittäminen:	Strategisen yleiskaavan työn eteneminen 2013-2014	Kaavaehdotus valmis
	Tonttireservin riittävyys	Kahden vuoden tonttireservi kaavoitettuna n. 100 tonttia
Matkailualojen kehittäminen	Pyhäniemen ja Messilän asemakaavojen valmiusaste	Asemakaavat ehdotusvaiheessa vuoden 2014 loppuun mennessä
Laadukkaat tilat palveluiden tuottamiseksi	Rakennusten kunnossapidon pitkän tähtäimen suunnitelma	Valmis 2014
	Sisäilmaongelmien reagoit nopeus	Reagointi kirjattuun ilmoitukseen viikon kuluessa

Ulottuvuus/näkökulma: Palvelukyky

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun toimivuudelle ja laadulle asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta. Palvelukyky kuvaa valtion toimintojen asiakasulottuvuuden ja asiakaspalvelun onnistumista. Asiakkaina voivat olla arvioitavasta toiminnosta riippuen kuntalaiset tai hallinnon sisäiset organisaatiot, mittarina esim. asiakastytyväisyyskyselyt.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Tyytyväiset sekä sisäiset että ulkoiset asiakkaat	Asiakaskyselyt	Keskiarvo 3,5 (asteikolla 1 -5)
Toimiva demokratia ja hyvä hallinto	Aloitteiden käsittelyaika	≤3 kk

Ulottuvuus/näkökulma: aikaansaannoskyky

Aikaansaannoskyky kuvaa organisaation, työyhteisön ja **henkilöstön** kykyä aikaansaada tuloksellisuutta. Aikaansaannoskykyyn sisältyy yhtenä näkökulmana laatu. Koostuu osatekijöistä: osaaminen, innovatiivisuus, viihtyvyys, työmotivaatio ja työkyky.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Työkykyinen henkilöstö	Työyhteisökysely	Taso 4, asteikko 1 - 5
Latu-hankkeen ideat käyttöön	Käyttöön otettujen toimintamallien määrä	Uusia ideoita otettu käyttöön 50 % vuonna 2013 käyttöön otettujen ideoiden määrästä

Ulottuvuus/näkökulma: taloudellisuus ja tuottavuus

Tuottavuus on tuotosten/suoritteiden ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannon tekijöinä. Taloudellisuus on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana eli kustannusten ja suoritteiden välinen suhde. Taloudellisuutta voidaan ilmaista muun muassa tuotosten yksikkökustannuksina.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Kustannusten hallinta	Toimialan tuottamien palveluiden käyttötalouden bruttokustannukset €/as	Kustannukset nousevat enintään tuloyksiköiden indeksien verran
	Investointien toteuma-aste	90 %

Perustelut

Vuoden 2014 keskeisenä haasteena on valtuuston hyväksymien talouden tasapainottamistoimenpiteiden täytäntöön vienti ja mahdollisesti kielteisten vaikutusten minimointi. Tässä tilanteessa on entistä tärkeämpää, että henkilökunnan kustannustietämys on ajan tasalla.

Toinen suuri haaste on edelleen kiinteistömäärän johdonmukainen hallinta ja ylläpito. Tässä kiinteistöpoliittisen ohjelman mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpano on edelleen keskeisessä asemassa.

Maankäytön suunnittelun suuri tavoite on strategisen yleiskaavatyön saattaminen luonnosvaiheeseen sekä maanhankinta – ja myyntiprosessien edelleen kehittäminen. Kuntatekniikan rakentamisessa keskitytään Salpa-kankaan eteläisen alueen katujen ja vesihuollon rakentamiseen lisäksi Hopeakallion alueen avaamiseen. Samoin Paassillan alue tullaan avaamaan paloaseman rakentamisen myötä. Ratkaisematta on kuitenkin yritysalueiden esirakentaminen ja sen rahoitus. Esirakentaminen nähdään keinona markkinoida nyt avattavia yritysalueita. Vanhatalonrinteen tonttimyynnin avaaminen ja onnistuminen antaa osiittain tulevien kaava-alueiden avaamiselle.

Teknisen lautakunnan tukipalveluiden tuottamista koskeva päätös, jonka mukaan Vesikansan alue edelleen kilpailutetaan ja muissa kunnan toimipisteissä palvelutuotanto järjestetään omana tuotantona, antaa mahdollisuuden kehittää edelleen kunnan toimintatapoja. Kuntatekniikan palveluita tuottavan LSKT:n ympärillä käyty jatkuva repiväkin keskustelu on syönyt toiminnan kehittämisresursseja ja luonut epävarmuutta palveluiden järjestämiselle tulevaisuudessa.

Tuloarviot ja määrärahat

Tekniset palvelut ilman Vesihuoltolaitosta

	TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot	20 652 404	21 739 450	21 804 900	21 804 900	22 023 000	22 243 100
Muutos		5,3 %	0,3 %	0,3 %	1,0 %	1,0 %
Valmistus omaan käyttöön	164 298	243 050	243 100	243 100	245 000	245 000
		47,9 %	0,0 %	0,0 %	0,8 %	0,0 %
Kulut	-19 963 135	-20 279 310	-20 379 000	-20 337 400	-20 540 700	-20 746 100
Muutos		1,6 %	0,5 %	0,3 %	1,0 %	1,0 %
Netto	689 269	1 460 140	1 425 900	1 467 500	1 482 300	1 497 000
Muutos		111,8 %	-2,3 %	0,5 %	1,0 %	1,0 %

Tekniset palvelut (sisältää Vesihuoltolaitoksen)

	TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot	24 164 009	25 316 590	25 392 100	25 392 100	25 646 100	25 902 400
Muutos		4,8 %	0,3 %	0,3 %	1,0 %	1,0 %
Valmistus omaan käyttöön	164 298	243 050	243 100	243 100	245 000	245 000
		47,9 %	0,0 %	0,0 %	0,8 %	0,0 %
Kulut	-21 850 505	-22 266 470	-22 369 100	-22 326 900	-22 550 100	-22 775 600
Muutos		1,9 %	0,5 %	0,3 %	1,0 %	1,0 %
Netto	2 313 504	3 050 120	3 023 000	3 065 200	3 096 000	3 126 800
Muutos		31,8 %	-0,9 %	0,5 %	1,0 %	1,0 %

2.5 TEKNISET PALVELUT / VESIHUOLTOLAITOS

Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Juha-Pekka Ristola

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hollolan vesihuoltolaitos vastaa Hollolan kunnan yleisen vesihuollon järjestämisestä lakien ja määräysten mukaisesti. Hollolan kunta on sopinut vesihuollon järjestämisestä ja vesihuolto-palvelujen tuottamisesta Lahti Aqua Oy:n kanssa konsessiosopimukseen perustuen vuodesta 2008 alkaen. Sopimuksen kokonaiskesto on 15 vuotta.

Tavoitteet ja mittarit

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Ulottuvuus/näkökulma: Vaikuttavuus

Vaikuttavuus kuvaa toiminnan tavoitteeksi asetettujen yhteiskunnallisten tilojen kuten ongelmien vähentämisen tai parempien vaikutusten edistämisen aikaansaamisen astetta eli toiminnan ja suoritteiden vaikutusta kuntalaisiin suhteessa vaikutuksille asetettuihin tavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteet voivat määrittää joko kunnan palvelutoiminnan aikaansaamaa muutosta asiakkaan hyvinvoinnissa tai palvelun riittävyyttä, asiakastyytyväisyyttä jne.

Tavoite (vaikuttavuus/tuotanto, laita näkyviin)	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Yhdyskunnan ja vesihuollon hallitun kehittäminen	Vesihuollon kehittämissuunnitelma (päivitetään valtuustokausittain)	Vesihuollon kehittämissuunnitelman toteutuminen

Ulottuvuus/näkökulma: Palvelukyky

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun toimivuudelle ja laadulle asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta. Palvelukyky kuvaa valtion toimintojen asiakasulottuvuuden ja asiakaspalvelun onnistumista. Asiakkaina voivat olla arvioitavasta toiminnosta riippuen kuntalaiset tai hallinnon sisäiset organisaatiot, mittarina esim. asiakastytytyväisyyskyselyt

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Tyytyväiset asiakkaat	WACSI-asiakaskysely (Lahti Aqua Oy)	8 (asteikolla 4 -10)

Ulottuvuus/näkökulma: Aikaansaannoskyky

Aikaansaannoskyky kuvaa organisaation, työyhteisön ja **henkilöstön** kykyä aikaansaada tuloksellisuutta. Aikaansaannoskykyyn sisältyy yhtenä näkökulmana laatu. Koostuu osatekijöistä: osaaminen, innovatiivisuus, viihtyvyys, työmotivaatio ja työkyky.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Toimiva tilaaja-tuottajamallin mukainen vesihuoltoyhteistyö	Kvartaalipalaverit/Q-raportit	Kitkaton yhteistyö

Ulottuvuus/näkökulma: Taloudellisuus ja tuottavuus

Tuottavuus on tuotosten/suoritteiden ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannontekijöinä. Taloudellisuus on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana eli kustannusten ja suoritteiden välinen suhde. Taloudellisuutta voidaan ilmaista muun muassa tuotosten yksikkökustannuksina.

Tavoite	Mittari/arviointitapa	Tavoitetaso
Kustannustehokas tilaaja-tuottajamallin mukainen yhteistyö	Käyttökustannukset €/asiakas	Kustannusten nousu enintään konsessiosopimuksen mukaisten palvelumaksujen indeksien verran

Perustelut

Vesihuoltolaitos huolehtii vesihuoltolain mukaisin hinnoitteluperustein vedenhankinnasta ja jakelusta sekä viemäröinnistä alueilla vesihuoltolaitoksen toiminta-alueilla. Laitoksen palveluja käyttäviltä asiakkailta peritään vesihuoltolain edellyttämiä vesihuottomaksuja. Vesihuoltolaitos antaa asiantuntijatukea maankäyttöön ja kaavoittamiseen.

Konsessiosopimuksen mukaisesti Lahti Aqua Oy huolehtii aiemmin mainittujen palveluiden järjestämisestä Hollolan kunnan alueella. Lahti Aqua Oy:n ja kunnan tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan neljännesvuosittain yhteistyöryhmän kokouksissa. Yhteistyön periaatteena on säilyttää kuntakohtaiset maksut, omistus ja investoinnit, mutta tuottaa palvelut yhdessä yksikössä (Lahti Aqua Oy).

Hollolan vesihuoltolaitoksen tulevaisuuden haasteina ovat vanhenevan verkoston korjausvelan haltuunotto ja toiminta-alueella sijaitsevien liittymättömien kiinteistöjen liittäminen vesihuollon piiriin.

Tuloarviot ja määrärahat

	TP 2012	TA 2013	LTK 2014	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Tuotot	3 511 605	3 577 140	3 587 200	3 587 200	3 623 100	3 659 300
Muutos		1,9 %	0,3 %	0,3 %	1,0 %	1,0 %
Kulut	-1 887 370	-1 987 160	-1 990 100	-1 989 500	-2 009 400	-2 029 500
Muutos		5,3 %	0,1 %	0,1 %	1,0 %	1,0 %
Netto	1 624 235	1 589 980	1 597 100	1 597 700	1 613 700	1 629 800
Muutos		-2,1 %	0,4 %	0,5 %	1,0 %	1,0 %

Tunnusluvut

Perusturvalautakunta

PERUSTURVALAUTAKUNTA/Tunnuslukuja

	2009	2010	2011	2012	2013*	2014*
Sosiaali- ja terveystenot (netto) €/asukas	2 177	2 148	2370	2485	2584	2746
Sosiaalipalvelut	860	793	890	877	1015	1100
Perusterveydenhuolto €/asukas	502	533	573	588	626	592
Erikoissairaanhoido €/asukas	837	841	892	926	924	962
Lastensuojelu €/asukas	154	167	177	200	210	200
Vanhusten laitoshoido €/asukas	134	153	118	112	108	98
Kotihoido €/asukas	67	84	69	80	94	99
Toimeentulotuki €/asukas	73	78	71	77	85	80
Vammaisetuudet €/asukas	25	29	43	45	50	85

* luvut ovat arvioita

Sivistyspalvelut

YHDISTELMASIVU TUNNUSLUVUISTA TEHTAVALUEITTAIN
SIVISTYSPALVELUT

VARHAISKASVATUSPALVELUT	TP 2009 (26.2.10)	TP 2010 (30.3.11)	TP 2011 (2.3.2012)	TP 2012 (25.2.2013)	TA 2013 (18.12.2012)	TA 2014 (1.10.2013)
Päivähoito / Hollola						
0-6 v:n ikäluokka yht. 31.12	1 947	1 930	1 975	1 918	1 918	1 858
Joista kunnan tuottamassa päiväkotihoidossa				669	727	666
Joista kunnan tuottamassa perhepäivähoidossa				157	100	131
Joista kunnan tukemassa yksityisessä päivähoitossa	98	95	120	96	98	113
Päivähoito / Kärkölä						
0-6 v:n ikäluokka yht. 31.12	350	344	344	329	329	327
Joista kunnan tuottamassa päiväkotihoidossa				118	120	121
Joista kunnan tuottamassa perhepäivähoidossa				47	48	36
Joista kunnan tukemassa yksityisessä päivähoitossa	4	7	8	9	8	9
Kotihoidon tuki / Hollola						
Tuen saajia, keskimäärin / vuosi	405	410	297	268	265	280
Lapsia tuen piirissä, keskimäärin / vuosi	667	680	493	445	451	453
Kotihoidon tuki / tuensaaaja / vuosi	4 722	4 600	4 173	4 371	4 906	4 500
Kotihoidon tuki / Kärkölä						
Tuen saajia, keskimäärin / vuosi	55	57	55	49	47	57
Lapsia tuen piirissä, keskimäärin / vuosi	91	89	82	66	63	82
Kotihoidon tuki/tuensaaaja / vuosi	4 380	4 159	4 087	4 392	4 684	4 211
Hoitopaikan hinta (netto) / vuosi / Hollola						
Päiväkodit	9 076	9 600	12 600	12 362	13 268	13 268
Perhepäivähoito	9 013	9 450	12 474	10 922	13 135	13 135
Yksityinen päivähoito				6 683	7 986	7 986
Hoitopaikan hinta (netto) / vuosi / Kärkölä						
Päiväkodit	9 880	12 366	11 983	11 752	12 618	12 618
Perhepäivähoito		7 753	9 200	8 971	9 688	9 688
Yksityinen päivähoito				6 683	7 986	7 986
Hoitopäivän hinta (netto) / Hollola						
Päiväkodit	56,72	61,00	66,43	82,35	69,95	69,95
Perhepäivähoito	56,71	58,00	79,88	75,19	84,11	84,11
Hoitopäivän hinta (netto) / Kärkölä						
Päiväkodit	69,44	76,07	70,42	79,57	74,15	74,15
Perhepäivähoito		53,84	58,01	60,00	61,08	61,08

YLEISSIVISTAVA KOULUTUS	TP 2009 (26.2.10)	TP 2010 (30.3.11)	TP 2011 (2.3.2012)	TP 2012 (25.2.2013)	TA 2013 (18.12.2012)	TA 2014 (1.10.2013)
Perusopetus / Hollola						
Lapsia esiopetuksessa	294,0	306,0	317,0	311,5	296,0	277,0
Lapsia perusopetuksessa	2 540,0	2 528,0	2 507,0	2 522,0	2 611,0	2 651,5
Lapsia koululaisten iltapaivatoiminnassa	229	220	240	269,0	264,5	196,5
Käyttömenot (brutto) / 1000 € (sis. esiopetuksen ja ip-toim.)			18 832	23 194	24 221	24 363
Käyttömenot (brutto) € / oppilas (sis. esiopetuksen ja ip-toim.)			7 233	7 476	7 637	7 796
Kotikuntakorvauksen perusosa € / oppilas		5 162	5 242	5 700	5 869	6 011
Tuntikehys / oppilas, alakoulu *)		1,44	1,52	1,52	1,75	1,80
Tuntikehys / oppilas, yläkoulu *)		1,59	1,62	1,65	2,07	2,12
Tuntikehys / oppilas, Kankaan erityiskoulu *)		5,29	4,69	4,75	4,95	4,76
Perusopetus / Karkoia						
Lapsia esiopetuksessa	57,0	49,0	50,0	50,0	50,0	52,0
Lapsia perusopetuksessa	514,5	507,5	502,0	473,0	460,5	454,0
Lapsia koululaisten iltapaivatoiminnassa	27,0	27,0	29,0	25,0	35,0	20,0
Käyttömenot (brutto) / 1000 € (sis.esiop. ja ip-toim.)			4 421	4 814	4 840	5 033
Käyttömenot (brutto) € / oppilas (sis.esiop. ja ip-toim.)			8 807	8 784	8 872	9 568
Kotikuntakorvauksen perusosa €/oppilas		5 607	5 704	6 206	6 404	6 562
Tuntikehys / oppilas, alakoulu *)			1,66	1,59	1,76	1,66
Tuntikehys / oppilas, yläkoulu *)			1,89	1,97	2,70	2,33

	TP 2009 (26.2.10)	TP 2010 (30.3.11)	TP 2011 (2.3.2012)	TP 2012 (25.2.2013)	TA 2013 (18.12.2012)	TA 2014 (1.10.2013)
Lukio / Hollola						
Oppilaita Hollolassa	235,5	220,0	203,5	184,0	180,0	82,5
Käyttömenot (brutto) / 1000 €	1 717	1 676	1 619	1 623	1 681	1 242
Käyttömenot (brutto) € / oppilas	7 289	7 617	7 958	8 822	9 339	15 051
Valtionosuuden laskennallinen peruste € / oppilas	5 395	5 522	5 605	6 216		
Tuntikehys / oppilas				1,78	1,78	1,91
Lukio / Kärkölä						
Oppilaita Kärkölässä	74,0	68,5	58,0	51,0	53,0	45,0
Käyttömenot (brutto) / 1000 €	600	601	551	508	592	508
Käyttömenot (brutto) € / oppilas	8 102	8 774	9 495	9 963	11 168	11 296
Valtionosuuden laskennallinen peruste € / oppilas	8 049	8 526	9 024	11 073		
Tuntikehys / oppilas				3,71	3,54	3,94
MUUT KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT						
	TP 2009 (26.2.10)	TP 2010 (30.3.11)	TP 2011 (2.3.2012)	TP 2012 (25.2.2013)	TA 2013 (18.12.2012)	TA 2014 (1.10.2013)
Hollola						
Wellamo-opisto, opetustunteja			10 484	10 572	10 200	10 200
Kärkölä						
Wellamo-opisto, opetustunteja			2 148	1 951	2 050	2 050
Musiikki, oppilaspaikkoja Lahden konservatoriossa			8	4	4	4
VAPAA-AIKAPALVELUT						
	TP 2009 (26.2.10)	TP 2010 (30.3.11)	TP 2011 (2.3.2012)	TP 2012 (25.2.2013)	TA 2013 (18.12.2012)	TA 2014 (1.10.2013)
Kirjastopalvelut / Hollola:						
Lainausten määrä	434 405	429 264	417 898	411 847	410 000	370 000
Kävijöiden määrä	228 700	232 500	232 900	241 182	235 000	200 000
Lainan hinta, euroa	2,47	2,32	2,56	2,62	2,66	2,71
Kirjaston normaali aukioloaika (tuntia / vko)					72,50	63,00
Vakituisen, kokoaikaisen henkilöstön määrä					13	10
Kirjastopalvelut / Kärkölä:						
Lainausten määrä	53 622	57 700	66 136	63 713	63 500	64 000
Kävijöiden määrä	21 700	26 200	27 400	26 033	26 000	26 000
Lainan hinta, euroa	3,61	3,68	3,18	3,26	3,79	3,00
Kirjaston normaali aukioloaika (tuntia / vko)					34,00	20,00
Vakituisen, kokoaikaisen henkilöstön määrä					2	1
Lainan hinta, euroa (Etelä-S. läänin keskiarvo)	3,19	3,54				
Nuorisopalvelut / Hollola						
Nuorisotyön piiriin kuuluvien ikäluokka (0-29 vuotiaat)	7 661	7 368	7 587	7 587	7 587	7 438
Ohjatussa toiminnassa kirjattujen käyntien määrä	10 692	12 458	12 949	15 648	13 000	12 900
Suunnitelmallisesti kohdattujen nuorten lukumäärä				181	150	145
Menot (brutto) € / 0-29 vuotias			32,51	37,27	40,38	42,09
Valtionosuus nuorisotyöhön	30 798	32 045	33 101	33 105		
Nuokun aukioloaika (tuntia / vko)					21,00	21,00
Vakituisen, kokoaikaisen henkilöstön määrä					3	3
Nuorisopalvelut / Kärkölä						
Nuorisotyön piiriin kuuluvien ikäluokka (0-29 vuotiaat)	1 551	1 533	1 461	1 461	1 461	1 423
Ohjatussa toiminnassa kirjattujen käyntien määrä	5 166	7 077	5 803	6 667	6 500	6 700
Suunnitelmallisesti kohdattujen nuorten lukumäärä				35	70	40
Menot (brutto) € / 0-29 vuotias			70,88	95,30	99,98	106,68
Valtionosuus nuorisotyöhön	6 407	6 580	6 736	6 620		
Nuokun aukioloaika (tuntia / vko)					22,00	22,00
Vakituisen, kokoaikaisen henkilöstön määrä					2	2

*) Laskentatapaa muutettu. Vuoteen 2013 asti mukana vain yleisopetuksen kehystunnit ja vuodesta 2013 alkaen kokonaistuntikehys.

Tekninen toimiala

YHDISTELMÄSIVU TUNNUSLUVUISTA TEHTÄVÄALUEITTAIN

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2012	TA2013	TA2014
Kuntatekniikka ja varikkotoimi			
Liikennealueet:			
Liikennealueiden ylläpito, €/asukas	36,0	31,1	31,7
Liikenneväylien hoito, €/m ²	0,81	0,70	0,72
Yksityisteiden kunnossapitoavustus tiekunnille	75 000	70 000	70 000
Puistot ja yleiset alueet:			
Puistojen hoito, €/asukas	7,1	6,8	6,9
Traktoreiden käyttöaste, %	68	64	64
Ajoneuvojen käyttöaste, %	91	92	92
Erikoistyökoneiden laskutus, €	145 000	96 700	96 700
Kiinteistöpalvelut			
Siivouksen kokonaiskustannukset €/siiv.m ² /kk	1,85	1,87	1,87
Siivouksen työaika menekit h/sm ² /v	0,94	0,94	0,94
Ruokapalvelu/ sivistystoimiala, aterian keskihinta/ €	3,10	3,27	3,27
Ruokapalvelu/ kokopäivälaitos, aterian keskihinta/ €	5,68	5,68	5,68
Tilakeskus			
Rakennusten ylläpitokustannukset €/rak-m ³	10,82	10,5	10,5
Rakennusten kunnossapito €/rak-m ³	2,72	2,1	2,1
Lämmitysenergian menekki			
- kaukolämpökiinteistöt MWh	31,17	31,1	31,1
- öljylämmityskiinteistöt kWh/rak-m ³	13,69	14,2	14,2
Hakelämpö MWh/rak-m ³	0,45	1,1	1,1
Sähköenergian menekki kWh/rak-m ³	20,4	20,0	20,0
Huollon henkilöstömenot €/rak-m ³	1,23	1,31	1,31
Liikunta			
Liikunta-alueiden hoito €/asukas	23,17	23,06	23,06
Jäähalli, €/käyttötunti *)	87,32	87,43	87,43
Uimahalli, €/uintikerta *)	4,02	3,74	3,74
*) ei sisällä pääomakuluja			
Maankäyttöpalvelut			
Raakamaan hankinta, hehtaaria	0	30	30
Kunnan tonttitarjonta:			
Uudet kaavoitetut tontit (A0), kpl	67	100	50
Myyty tai vuokrattu (AO), kpl	28	50	50
Tonttireservi	178	40	40
Uudet kaavatontit (AP, AR), k-m ²	7 958	2 000	5 000
Tonttireservi (AP, AR), k-m ²	22 969	8 000	8 000
Rakennusvalvonta			
Rakennuslupien ja ilmoitusten määrä	383	330	330
Valmistuneet asunnot	75	90	90
Vesihuoltolaitos			
Laskutettu vesi, 1000 m ³	818	830	840
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	797	800	820
Liittyneiden kiinteistöjen määrä, kpl	3 854	3 960	4 000
Vesimaksu, €/m ³	1,34	1,47	1,47
Jätevesimaksu, €/m ³	2,18	2,40	2,40
Tuloutus kunnalle, milj.€	0,30	0,30	0,30

Väestö:

2010	21 962
2011	22 140
2012	22 300
2013	22 250
2014	22 500
2015	22 700
2016	22 800
2017	22 950

2.6 Käyttötalouden yhdistelmälaskelmat

YHDISTELMÄ TOIMINTATULOISTA

Tulot	Tilinpäätös 2012	Talousarvio 2013 sis. Ta-muutokset	Talousarvio 2014	Muutos 2013 - 2014	Muutos %
Konsernipalvelut					
Valtiolliset vaalit	62 696	0	30 000	30 000	100,0 %
Tarkastustoimi	0	0	0	0	100,0 %
Valtuusto	0	0	0	0	100,0 %
Hallintopalvelut	56 742	160 980	165 000	4 020	2,5 %
Talouspalvelut	229 774	166 000	170 900	4 900	3,0 %
Henkilöstöpalvelut	631 585	584 700	341 300	-243 400	-41,6 %
Maaseutupalvelut	0	0	0	0	0,0 %
Tietohallintopalvelut	61 290	438 360	441 800	3 440	0,8 %
Hankkeet	219	0	0	0	0,0 %
Yhteensä	1 042 306	1 350 040	1 149 000	-201 040	-14,9 %
Kunnan sosiaali- ja terveystaloudet					
Sosiaali- ja terveystaloudet	1 065 437	926 600	750 000	-176 600	-19,1 %
Yhteensä	1 065 437	926 600	750 000	-176 600	-19,1 %
Perusturvalautakunta					
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulosalue	13 070 424	13 085 200	13 532 600	447 400	3,4 %
Sosiaalipalvelut	19 442 492	20 462 205	21 301 800	839 595	4,1 %
Koti- ja asumispalvelut	28 130 695	27 750 425	31 073 700	3 323 275	12,0 %
Terveyden- ja sairaanhoidon palveluiden tulosalue	29 297 916	29 495 850	30 627 300	1 131 450	3,8 %
Hallinto- ja talouspalvelut	168 440	73 800	3 000	-70 800	-95,9 %
Erikoissairaanhoido ja ympäristöterv.huolto	0	0	41 296 100	41 296 100	100,0 %
Yhteensä	90 109 967	90 867 480	137 834 500	46 967 020	51,7 %
Sivistyspalvelut					
Hollolan sivistyst. hallinto- ja talouspalvelut	16 722	8 024 260	4 544 800	-3 479 460	-43,4 %
Hollolan varhaiskasvatuspalvelut	1 515 661	1 555 800	1 528 200	-27 600	-1,8 %
Hollolan yleissivistäväkoulutus	1 916 468	1 890 050	1 987 300	97 250	5,1 %
Hollolan muut kasvatus- ja opetuspalvelut	145 367	245 540	200 500	-45 040	-18,3 %
Hollolan vapaa-aikapalvelut	87 351	75 920	57 500	-18 420	-24,3 %
Kärkölen sivistyst. Hallinto- ja talouspalvelut	111 285	0	0	0	0,0 %
Kärkölen varhaiskasvatuspalvelut	2 383 173	259 500	242 000	-17 500	-6,7 %
Kärkölen yleissivistäväkoulutus	5 667 353	129 580	3 651 300	3 521 720	2717,8 %
Kärkölen muut kasvatus- ja opetuspalvelut	42 835	0	0	0	0,0 %
Kärkölen vapaa-aikapalvelut	343 985	2 900	6 000	3 100	106,9 %
Yhteensä	12 230 200	12 183 550	12 217 600	34 050	0,3 %
Tekniset palvelut					
Tekninen hallinto	48	0	0	0	
Kuntatekniikka	336 890	564 900	454 100	-110 800	-19,6 %
Tilakeskus (nettobudj.)	11 999 055	12 836 150	12 406 300	-429 850	-3,3 %
Varikko (nettobudj.)	559 140	535 760	525 700	-10 060	-1,9 %
Palo- ja pelastustoimi	0	0	0	0	
Liikunta (nettobudj.)	654 677	663 850	798 800	134 950	20,3 %
Kiinteistöpalvelut (nettobudj.)	6 293 435	6 150 690	6 197 600	46 910	0,8 %
Rakennus- ja ympäristövalvonta	334 500	385 000	385 000	0	0,0 %
Maankäyttöpalvelut	474 659	603 100	1 037 400	434 300	72,0 %
Yhteensä	20 652 404	21 739 450	21 804 900	65 450	0,3 %
Vesihuoltolaitos (taseyksikkö)					
Vesihuoltolaitos	3 511 605	3 577 140	3 587 200	10 060	0,3 %
Yhteensä	3 511 605	3 577 140	3 587 200	10 060	0,3 %
Tekniset palvelut + Vesihuoltolaitos	24 164 009	25 316 590	25 392 100	75 510	0,3 %
Toimintatuotot yhteensä	128 611 919	130 644 260	177 343 200	46 698 940	35,7 %

YHDISTELMÄ TOIMINTAMENOISTA

Menot	Tilinpäätös 2012	Talousarvio 2013 sis. Ta-muutokset	Talousarvio 2014	Muutos 2013 - 2014	Muutos %
Konsernipalvelut					
Valtiolliset vaalit	39 154	0	25 500	25 500	100,0 %
Tarkastustoimi	26 798	30 290	31 000	710	2,3 %
Valtuusto	69 004	114 200	86 200	-28 000	-24,5 %
Hallintopalvelut	1 539 972	1 752 520	1 497 500	-255 020	-14,6 %
Talouspalvelut	1 577 220	1 403 490	1 615 100	211 610	15,1 %
Henkilöstöpalvelut	1 681 313	1 833 060	1 578 900	-254 160	-13,9 %
Maaseutupalvelut	41 251	68 670	71 000	2 330	3,4 %
Tietohallintopalvelut	273 487	546 550	542 300	-4 250	-0,8 %
Hankkeet	8 490	57 000	49 500	-7 500	-13,2 %
Yhteensä	5 285 869	5 805 780	5 497 000	-308 780	-5,3 %
Kunnan sosiaali- ja terveystalvet					
Sosiaali- ja terveystalvet	58 681 681	60 925 880	61 667 800	741 920	1,2 %
Yhteensä	58 681 681	60 925 880	61 667 800	741 920	1,2 %
Perusturvalautakunta					
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulosalue	12 641 805	13 431 523	12 729 300	-702 223	-5,2 %
Sosiaalipalvelut	18 843 376	20 078 072	20 420 800	342 728	1,7 %
Koti- ja asumispalvelut	26 795 599	28 305 493	30 608 500	2 303 007	8,1 %
Terveyden- ja sairaanhoidon paleluiden tulosalue	27 980 755	25 238 020	28 919 400	3 681 380	14,6 %
Hallinto- ja talouspalvelut	3 721 055	2 677 972	3 808 700	1 130 728	42,2 %
Erikoissairaanhoido ja ympäristöterv.huolto	0	0	41 296 100	41 296 100	100,0 %
Yhteensä	89 982 590	89 731 080	137 782 800	48 051 720	53,6 %
Sivistyspalvelut					
Hollolan sivistyst. hallinto- ja talouspalvelut	427 979	432 830	453 600	20 770	4,8 %
Hollolan varhaiskasvatuspalvelut	13 226 959	14 273 140	14 232 100	-41 040	-0,3 %
Hollolan yleissivistäväkoulutus	27 574 027	29 470 880	28 566 700	-904 180	-3,1 %
Hollolan muut kasvatus- ja opetuspalvelut	563 239	562 600	542 600	-20 000	-3,6 %
Hollolan vapaa-aikapalvelut	1 338 872	1 410 830	1 344 600	-66 230	-4,7 %
Kärkölen sivistyst. Hallinto- ja talouspalvelut	114 085	110 630	119 100	8 470	7,7 %
Kärkölen varhaiskasvatuspalvelut	2 353 913	2 379 830	2 358 900	-20 930	-0,9 %
Kärkölen yleissivistäväkoulutus	5 636 712	5 674 100	5 811 300	137 200	2,4 %
Kärkölen muut kasvatus- ja opetuspalvelut	43 436	40 680	44 100	3 420	8,4 %
Kärkölen vapaa-aikapalvelut	343 944	391 800	343 500	-48 300	-12,3 %
Yhteensä	51 623 166	54 747 320	53 816 500	-930 820	-1,7 %
Tekniset palvelut					
Tekninen hallinto	241 934	362 600	509 500	146 900	40,5 %
Kuntatekniikka	1 501 065	1 460 240	1 376 200	-84 040	-5,8 %
Tilakeskus (nettobudj.)	6 609 048	6 692 060	6 753 100	61 040	0,9 %
Varikko (nettobudj.)	441 441	503 350	456 600	-46 750	-9,3 %
Palo- ja pelastustoimi	1 734 180	1 782 370	1 848 300	65 930	3,7 %
Liikunta (nettobudj.)	1 995 422	1 996 020	2 017 100	21 080	1,1 %
Kiinteistöpalvelut (nettobudj.)	6 117 292	6 060 930	6 092 400	31 470	0,5 %
Rakennus- ja ympäristövalvonta	513 848	604 760	519 000	-85 760	-14,2 %
Maankäyttöpalvelut	808 905	816 980	765 200	-51 780	-6,3 %
Yhteensä	19 963 135	20 279 310	20 337 400	58 090	0,3 %
Vesihuoltolaitos (taseyksikkö)					
Vesihuoltolaitos	1 887 370	1 987 160	1 989 500	2 340	0,1 %
Yhteensä	1 887 370	1 987 160	1 989 500	2 340	0,1 %
Tekniset palvelut + Vesihuoltolaitos	21 850 505	22 266 470	22 326 900	60 430	0,3 %
Toimintamenot yhteensä	175 800 645	178 729 210	281 091 000	48 545 290	27,2 %

Vuoden 2013 tiedot sisältävät 30.9.2013 mennessä tehdyt talousarviomuutokset. Tp-ennusteen mukaan teknisten palveluiden tuotot v. 2013 ovat kuitenkin n. 790 t eur pienemmät ja sosiaali- ja terveystoimen kulut n. 720 t euroa pienemmät.

Konsernipalveluiden yhteenveto

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Muutos €	Muutos %
1020 Valtiolliset vaalit					
Tuotot	62 696	0	30 000	30 000	100,0 %
Kulut	-39 154	0	-25 500	-25 500	100,0 %
Netto	23 542	0	4 500	4 500	100,0 %
1100 Tarkastustoimi					
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Kulut	-26 798	-30 290	-31 000	-710	2,3 %
Netto	-26 798	-30 290	-31 000	-710	2,3 %
1101 Valtuusto					
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Kulut	-69 004	-114 200	-86 200	28 000	-24,5 %
Netto	-69 004	-114 200	-86 200	28 000	-24,5 %
1200 Hallintopalvelut					
Tuotot	56 742	160 980	165 000	4 020	2,5 %
Kulut	-1 539 972	-1 752 520	-1 497 500	255 020	-14,6 %
Netto	-1 483 230	-1 591 540	-1 332 500	259 040	-16,3 %
1300 Talouspalvelut					
Tuotot	229 774	166 000	170 900	4 900	3,0 %
Kulut	-1 577 220	-1 403 490	-1 615 100	-211 610	15,1 %
Netto	-1 347 446	-1 237 490	-1 444 200	-206 710	16,7 %
1400 Henkilöstöpalvelut					
Tuotot	631 585	584 700	341 300	-243 400	-41,6 %
Kulut	-1 681 313	-1 833 060	-1 578 900	254 160	-13,9 %
Netto	-1 049 728	-1 248 360	-1 237 600	10 760	-0,9 %
1500 Maaseutupalvelut					
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Kulut	-41 251	-68 670	-71 000	-2 330	3,4 %
Netto	-41 251	-68 670	-71 000	-2 330	3,4 %
1600 Tietohallintopalvelut					
Tuotot	61 290	438 360	441 800	3 440	0,8 %
Kulut	-273 487	-546 550	-542 300	4 250	-0,8 %
Netto	-212 197	-108 190	-100 500	7 690	-7,1 %
1900 Hankkeet					
Tuotot	219	0	0	0	0,0 %
Kulut	-8 490	-57 000	-49 500	7 500	-13,2 %
Netto	-8 271	-57 000	-49 500	7 500	-13,2 %
YHTEENSÄ					
Tulot	1 042 306	1 350 040	1 149 000	-201 040	-14,9 %
Menot	-5 285 869	-5 805 780	-5 497 000	308 780	-5,3 %
Netto	-4 243 563	-4 455 740	-4 348 000	107 740	-2,4 %

Kunnan sosiaali- ja terveystalouden yhteenveto

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Muutos €	Muutos %
3010 Sos ja terv palv hallinto					
Tuotot	209 382	206 600	0	-206 600	-100,0 %
Kulut	-331 934	-384 880	-55 300	329 580	-85,6 %
Netto	-122 552	-178 280	-55 300	122 980	-69,0 %
3020 Sosiaalipalvelut					
Tuotot	856 055	720 000	750 000	30 000	4,2 %
Kulut	-22 769 991	-24 303 100	-24 815 200	-512 100	2,1 %
Netto	-21 913 936	-23 583 100	-24 065 200	-482 100	2,0 %
3030 Perusterveydenhuolto					
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Kulut	-14 422 638	-14 535 700	-15 242 100	-706 400	4,9 %
Netto	-14 422 638	-14 535 700	-15 242 100	-706 400	4,9 %
3040 Erikoissairaanhoito					
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Kulut	-20 921 759	-21 452 200	-21 277 300	174 900	-0,8 %
Netto	-20 921 759	-21 452 200	-21 277 300	174 900	-0,8 %
3050 Ympäristöterveydenhuolto					
Tuotot	0	0	0	0	0,0 %
Kulut	-235 360	-250 000	-277 900	-27 900	11,2 %
Netto	-235 360	-250 000	-277 900	-27 900	11,2 %
YHTEENSÄ					
Tulot	1 065 437	926 600	750 000	-176 600	-19,1 %
Menot	-58 681 682	-60 925 880	-61 667 800	-741 920	1,2 %
Netto	-57 616 245	-59 999 280	-60 917 800	-918 520	1,5 %

Perusturvalautakunnan (Peruspalvelukeskus Oiva) yhteenveto

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Muutos €	Muutos %
100 HYVINVOINNIN JA TERV.ED. HALLI					
Tuotot	1 517	0	0	0	0,0 %
Kulut	-127 237	-103 509	-102 400	1 109	-1,1 %
Netto	-125 720	-103 509	-102 400	1 109	-1,1 %
110 TERVEYDEN EDISTÄMISEN YKSIKKÖ					
Tuotot	1 750 802	1 797 000	1 883 000	86 000	4,8 %
Kulut	-1 642 630	-1 698 562	-1 727 100	-28 538	1,7 %
Netto	108 172	98 438	155 900	57 462	58,4 %
120 LASTEN, NUORTEN JA PERHEPALVELU					
Tuotot	1 855 812	1 814 700	2 054 000	239 300	13,2 %
Kulut	-1 759 610	-1 882 711	-1 885 800	-3 089	0,2 %
Netto	96 202	-68 011	168 200	236 211	-347,3 %
150 LASTENSUOJELUN- JA LAPSIPERHEI					
Tuotot	9 462 293	9 473 500	9 595 600	122 100	1,3 %
Kulut	-9 112 328	-9 746 741	-9 014 000	732 741	-7,5 %
Netto	349 965	-273 241	581 600	854 841	-312,9 %
200 SOSIAALITYÖN YKSIKKÖ					
Tuotot	3 652 096	4 104 200	3 993 500	-110 700	-2,7 %
Kulut	-3 582 741	-3 872 145	-3 860 400	11 745	-0,3 %
Netto	69 355	232 055	133 100	-98 955	-42,6 %
220 TYÖHÖNKUNT. JA ELÄKESELVITTELYN					
Tuotot	584 355	660 475	654 000	-6 475	-1,0 %
Kulut	-2 514 138	-2 440 477	-2 445 300	-4 823	0,2 %
Netto	-1 929 783	-1 780 002	-1 791 300	-11 298	0,6 %
300 VAMMAISPALVELUJEN YKSIKKÖ					
Tuotot	9 800 967	10 237 270	10 786 000	548 730	5,4 %
Kulut	-9 620 749	-10 392 425	-10 639 000	-246 575	2,4 %
Netto	180 218	-155 155	147 000	302 155	-194,7 %
355 MIELENTERVEYS JA PÄIHDEPALV.YK					
Tuotot	3 444 814	3 270 260	3 783 300	513 040	15,7 %
Kulut	-2 990 492	-3 244 576	-3 341 100	-96 524	3,0 %
Netto	454 322	25 684	442 200	416 516	1621,7 %
399 SOSIAALIPALVELUJEN HALLINTO					
Tuotot	1 960 260	2 190 000	2 085 000	-105 000	-4,8 %
Kulut	-135 255	-128 449	-135 000	-6 551	5,1 %
Netto	1 825 004	2 061 551	1 950 000	-111 551	-5,4 %

400 KOTI- JA ASUMISPAL.HALLINTO					
Tuotot	38 246	0	0	0	0,0 %
Kulut	-170 713	-126 497	-86 000	40 497	-32,0 %
Netto	-132 467	-126 497	-86 000	40 497	-32,0 %
401 KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT					
Tuotot	8 681 765	8 567 400	6 888 500	-1 678 900	-19,6 %
Kulut	-7 315 448	-7 906 589	-6 420 000	1 486 589	-18,8 %
Netto	1 366 318	660 811	468 500	-192 311	-29,1 %
440 ASUMISPALVELUT					
Tuotot	19 410 684	19 183 025	21 829 100	2 646 075	13,8 %
Kulut	-19 309 439	-20 272 407	-21 804 800	-1 532 393	7,6 %
Netto	101 245	-1 089 382	24 300	1 113 682	-102,2 %
450 PALVELUOHJAUS JA TUKIPALVELUT					
Tuotot	48 907	26 100	2 356 100	2 330 000	8927,2 %
Kulut	-1 413 488	-1 717 278	-2 297 700	-580 422	33,8 %
Netto	-1 364 581	-1 691 178	58 400	1 749 578	-103,5 %
600 TERV.- JA SAIRAANH. VAST.HALL					
Tuotot	4 573	0	0	0	0,0 %
Kulut	-126 516	-51 479	-200 500	-149 021	289,5 %
Netto	-121 943	-51 479	-200 500	-149 021	289,5 %
601 TERVEYSASEMAT					
Tuotot	13 022 300	12 977 500	15 496 600	2 519 100	19,4 %
Kulut	-12 712 563	-10 937 791	-14 593 800	-3 656 009	33,4 %
Netto	309 737	2 039 709	902 800	-1 136 909	-55,7 %
620 SUUN TERVEYSASEMAT					
Tuotot	5 618 954	5 782 400	5 879 200	96 800	1,7 %
Kulut	-5 066 873	-5 028 482	-5 165 100	-136 618	2,7 %
Netto	552 080	753 918	714 100	-39 818	-5,3 %
710 VUODEOSASTOPALVELUT					
Tuotot	10 652 089	10 735 950	9 251 500	-1 484 450	-13,8 %
Kulut	-10 074 803	-9 220 268	-8 960 000	260 268	-2,8 %
Netto	577 286	1 515 682	291 500	-1 224 182	-80,8 %
800 HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT					
Tuotot	159 218	72 800	3 000	-69 800	-95,9 %
Kulut	-2 629 198	-2 445 874	-2 566 100	-120 226	4,9 %
Netto	-2 469 980	-2 373 074	-2 563 100	-190 026	8,0 %
810 ATK-PALVELUT					
Tuotot	2 570	1 000	0	-1 000	-100,0 %
Kulut	-950 517	-1 168 582	-1 209 600	-41 018	3,5 %
Netto	-947 947	-1 167 582	-1 209 600	-42 018	3,6 %
820 MATERIAALIHUOLTO					
Tuotot	6 652	0	0	0	0,0 %
Kulut	-141 340	-63 516	-33 000	30 516	-48,0 %
Netto	-134 688	-63 516	-33 000	30 516	-48,0 %
900 ERIKOISSAIRAANHOITO JA YMPÄRISTÖ					
Tuotot	0	0	41 296 100	41 296 100	100,0 %
Kulut	0	0	-41 296 100	-41 296 100	100,0 %
Netto	0	0	0	0	100,0 %
RAPORTTI YHTEENSÄ					
Tuotot	90 109 967	90 867 480	137 834 500	44 610 920	49,1 %
Kulut	-89 982 590	-90 731 080	-137 782 800	-44 754 020	49,3 %
Netto	127 376	136 400	51 700	-143 100	-104,9 %

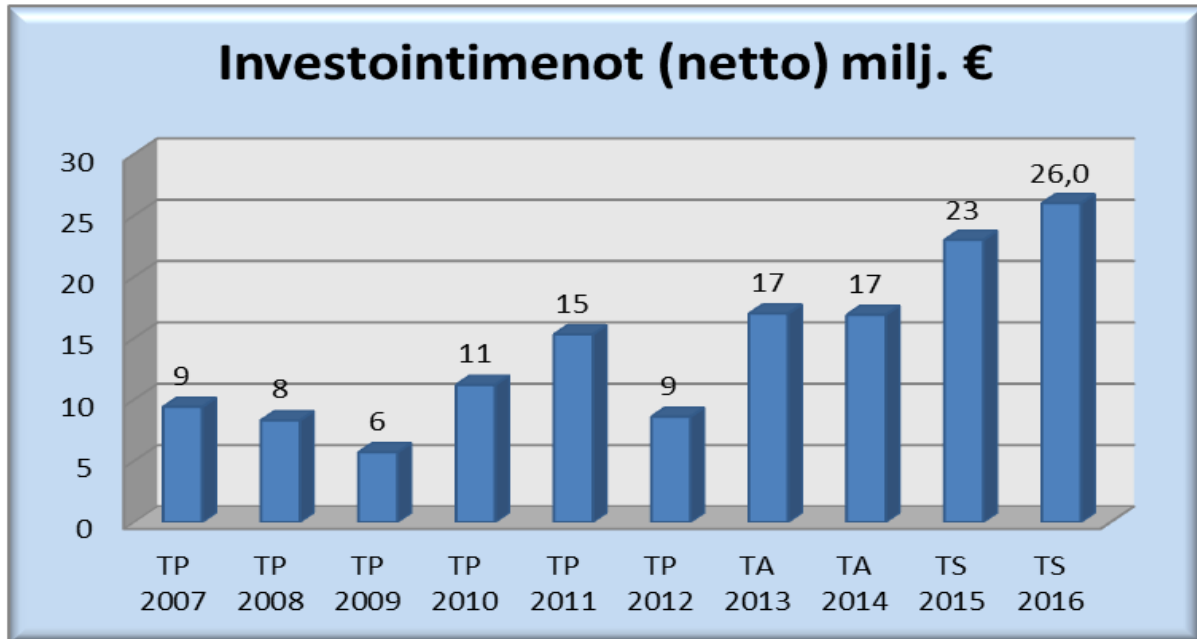
Sivistyspalveluiden yhteenveto

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Muutos €	Muutos %
4000 Ho Sivistyst hallinto ja talou					
Tuotot	16 722	8 024 260	4 544 800	-3 479 460	-43,4 %
Kulut	-427 979	-432 830	-453 600	-20 770	4,8 %
Netto	-411 257	7 591 430	4 091 200	-3 500 230	-46,1 %
4010 Ho Varhaiskasvatuspalvelut					
Tuotot	1 515 661	1 555 800	1 528 200	-27 600	-1,8 %
Kulut	-13 226 959	-14 273 140	-14 232 100	41 040	-0,3 %
Netto	-11 711 298	-12 717 340	-12 703 900	13 440	-0,1 %
4020 Ho Yleissivistävä koulutus					
Tuotot	1 916 468	1 890 050	1 987 300	97 250	5,1 %
Kulut	-27 574 027	-29 470 880	-28 566 700	904 180	-3,1 %
Netto	-25 657 559	-27 580 830	-26 579 400	1 001 430	-3,6 %
4030 Ho Muut kasvatus ja opetuspalv					
Tuotot	145 367	245 540	200 500	-45 040	-18,3 %
Kulut	-563 239	-562 600	-542 600	20 000	-3,6 %
Netto	-417 872	-317 060	-342 100	-25 040	7,9 %
4040 Ho Vapaa_aikapalvelut					
Tuotot	87 351	75 920	57 500	-18 420	-24,3 %
Kulut	-1 338 872	-1 410 830	-1 344 600	66 230	-4,7 %
Netto	-1 251 521	-1 334 910	-1 287 100	47 810	-3,6 %
4100 Kä Sivistyst hallinto ja talou					
Tuotot	111 285	0	0	0	0,0 %
Kulut	-114 085	-110 630	-119 100	-8 470	7,7 %
Netto	-2 800	-110 630	-119 100	-8 470	7,7 %
4110 Kä Varhaiskasvatuspalvelut					
Tuotot	2 383 173	259 500	242 000	-17 500	-6,7 %
Kulut	-2 353 913	-2 379 830	-2 358 900	20 930	-0,9 %
Netto	29 260	-2 120 330	-2 116 900	3 430	-0,2 %
4120 Kä Yleissivistävä koulutus					
Tuotot	5 667 353	129 580	3 651 300	3 521 720	2717,8 %
Kulut	-5 636 712	-5 674 100	-5 811 300	-137 200	2,4 %
Netto	30 642	-5 544 520	-2 160 000	3 384 520	-61,0 %
4130 Kä Muut kasvatus ja opetuspalv					
Tuotot	42 835	0	0	0	0,0 %
Kulut	-43 436	-40 680	-44 100	-3 420	8,4 %
Netto	-601	-40 680	-44 100	-3 420	8,4 %
4140 Kä Vapaa_aikapalvelut					
Tuotot	343 985	2 900	6 000	3 100	106,9 %
Kulut	-343 944	-391 800	-343 500	48 300	-12,3 %
Netto	41	-388 900	-337 500	51 400	-13,2 %
YHTEENSÄ					
Tulot	12 230 200	12 183 550	12 217 600	34 050	0,3 %
Menot	-51 623 166	-54 747 320	-53 816 500	930 820	-1,7 %
Netto	-39 392 966	-42 563 770	-41 598 900	964 870	-2,3 %

Teknisten palveluiden yhteenveto

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Muutos €	Muutos %
7000 Vesihuoltolaitos taseyksikkö					
Tuotot	3 511 605	3 577 140	3 587 200	10 060	0,3 %
Kulut	-1 887 370	-1 987 160	-1 989 500	-2 340	0,1 %
Netto	1 624 235	1 589 980	1 597 700	7 720	0,5 %
7100 Tekninen hallinto					
Tuotot	48	0	0	0	
Kulut	-241 934	-362 600	-509 500	-146 900	40,5 %
Netto	-241 886	-362 600	-509 500	-146 900	40,5 %
7200 Kuntatekniikka					
Tuotot	336 890	564 900	454 100	-110 800	-19,6 %
Kulut	-1 501 065	-1 460 240	-1 376 200	84 040	-5,8 %
Netto	-1 164 175	-895 340	-922 100	-26 760	3,0 %
7300 Tilakeskus					
Tuotot	11 999 055	12 836 150	12 406 300	-429 850	-3,3 %
Kulut	-6 609 048	-6 692 060	-6 753 100	-61 040	0,9 %
Netto	5 390 007	6 144 090	5 653 200	-490 890	-8,0 %
7400 Varikko					
Tuotot	559 140	535 760	525 700	-10 060	-1,9 %
Kulut	-441 441	-503 350	-456 600	46 750	-9,3 %
Netto	117 699	32 410	69 100	36 690	113,2 %
7500 Palo ja pelastustoimi					
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	-1 734 180	-1 782 370	-1 848 300	-65 930	3,7 %
Netto	-1 734 180	-1 782 370	-1 848 300	-65 930	3,7 %
7600 Liikunta					
Tuotot	654 677	663 850	798 800	134 950	20,3 %
Kulut	-1 995 422	-1 996 020	-2 017 100	-21 080	1,1 %
Netto	-1 340 746	-1 332 170	-1 218 300	113 870	-8,5 %
7700 Kiinteistöpalvelut					
Tuotot	6 293 435	6 150 690	6 197 600	46 910	0,8 %
Kulut	-6 117 292	-6 060 930	-6 092 400	-31 470	0,5 %
Netto	176 143	89 760	105 200	15 440	17,2 %
7800 Rakennus ja ympäristövalvonta					
Tuotot	334 500	385 000	385 000	0	0,0 %
Kulut	-513 848	-604 760	-519 000	85 760	-14,2 %
Netto	-179 348	-219 760	-134 000	85 760	-39,0 %
7900 Maankäyttöpalvelut					
Tuotot	474 659	603 100	1 037 400	434 300	72,0 %
Kulut	-808 905	-816 980	-765 200	51 780	-6,3 %
Netto	-334 246	1 658 920	272 200	-1 386 720	-83,6 %
YHTEENSÄ					
Tulot	24 164 009	25 316 590	25 392 100	75 510	0,3 %
Menot	-21 850 505	-22 266 470	-22 326 900	-60 430	0,3 %
Netto	2 313 504	3 050 120	3 065 200	135 940	4,5 %

3. Investointiosa

INVESTOINTIOSA

Toimielin

Sitovuustaso valtuustoon nähden (netto)

Kunnanhallitus

Kiinteä omaisuus

Eri toimielimet

Irtain omaisuus
(yli 10.000 €)

Tekninen Itk

Hankekohtaiset rakennusinvestoinnit
Erittely hankkeittain

Muut rakennusinvestoinnit

Liikennealueet

Muut yleiset alueet

Kiinteistöjen ja kuntatekniikan rakentamishjelmat sisältävät investointiosan ja hankkeiden tarkemmat erittelyt.

KIINTEISTÖINVESTOINTIEN TAVOITTEET**UUSINVESTOINNIT (U)**

Palvelutason parantaminen.

PERUSKORJAUS-/LAAJENNUSINVESTOINNIT (P)

Toiminnallisuuden ja terveellisuuden parantaminen.
Korjausvastuun pienentäminen.
Energiansäästö.

KORVAUSINVESTOINNIT (K)

Korjausvastuun pienentäminen.

KUNTATEKNIIKAN INVESTOINTIEN TAVOITTEET**UUSINVESTOINNIT (U)**

Määränlisäys / tonttitarjonnan takaaminen Palvelukyvyyn parantaminen / kevyen liikenteen väylät ja pysäkkikatokset

PERUSKORJAUS-/LAAJENNUSINVESTOINNIT (P)

Palvelukyvyyn parantaminen / omaisuuden arvon ja käyttökelpoisuuden säilyttäminen

KORVAUSINVESTOINNIT (K)

Palvelukyvyyn parantaminen / omaisuuden arvon ja käyttökelpoisuuden säilyttäminen

VESIHUOLTOLAITOKSEN INVESTOINTIOSANTAVOITTEET**UUSINVESTOINNIT(U)**

Uusien verkostojen rakentaminen tonttitarjontaa vastaavaksi
Palvelukyvyyn parantaminen
Verkostojen määrän lisääminen mahdollisimman laajalle asiakasryhmälle

PERUSKORJAUS-/

Verkostojen toimintavarmuuden lisääminen ketjuttamalla

LAAJENNUSINVESTOINNIT(P)

vanhoja verkostoja suuremmiksi kokonaisuuksiksi yhdistämällä
Verkostojen määrän lisäys kuntalaisia paremmin palvelevaksi
Palvelukyvyyn ja omaisuuden arvon säilyminen
Turvallisuuden parempi ylläpitäminen ja verkosto- ja laitosomaisuuden käyttökelpoisuuden säilyttäminen

KORVAUSINVESTOINNIT(K)

Omaisuuden arvon ja käyttökelpoisuuden säilyttäminen
Turvallisuuden ja toimivuuden takaaminen

9100 KIINTEÄ OMAISUUS

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
8 000	100 000	200 000 100,0 %	MENOT Muutos	200 000 100,0 %	500 000 150,0 %	200 000 -60,0 %
38 554	0 -100,0 %	300 000 -100,0 %	TULOT Muutos	300 000 #JAKO/0!	200 000 -33,3 %	200 000 0,0 %
-30 554	100 000 -427,3 %	-100 000 -200,0 %	NETTOMENO Muutos	-100 000 -200,0 %	300 000 -400,0 %	0 -100,0 %

Varaus kiinteistöjen ostoon, Tuloina myytäväksi arvioidut tontit

9200 AINEETON KÄYTTÖOMAISSUUS

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
45 128	21 000 -53,5 %	20 000 -4,8 %	MENOT Muutos	20 000 -4,8 %	20 000 0,0 %	10 000 0,0 %
8 409	0 -100,0 %	0 0,0 %	TULOT Muutos	0 0,0 %	0 0,0 %	0 0,0 %
36 719	21 000 -42,8 %	20 000 0,0 %	NETTOMENO Muutos	20 000 0,0 %	0 0,0 %	0 0,0 %

9500 SIVISTYSLAUTAKUNTA (IRTAIN OMAISUUS)

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
208 119	548 810 163,7 %	640 000 16,6 %	MENOT Muutos	640 000 16,6 %	202 000 -68,4 %	1 917 000 849,0 %
0	0	0 0,0 %	TULOT Muutos	0 0,0 %	0 0,0 %	350 000 0,0 %
208 119	548 810 163,7 %	640 000 16,6 %	NETTOMENO Muutos	640 000 16,6 %	202 000 -68,4 %	1 567 000 675,7 %

It-laitteita, Kuntakeskuksen, Vesikansan, Keski-Hollolan lähipalvelual. Kiinteist. kalustuksen.

9600 TEKNINEN LAUTAKUNTA (IRTAIN OMAISUUS)

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
177 545	155 000 -12,7 %	310 000 100,0 %	MENOT Muutos	190 000 22,6 %	320 000 68,4 %	390 000 21,9 %
0	0 0,0 %	0 0,0 %	TULOT Muutos	0 0,0 %	0 0,0 %	0 0,0 %
177 545	155 000 -12,7 %	310 000 100,0 %	NETTOMENO Muutos	190 000 22,6 %	320 000 68,4 %	390 000 21,9 %

Opaskylttejä, kaluston päivittämistä, karttoja, kaukalo, pallokentän aidat, GPS-laite yms.

9721 HANKEKOHTAISET RAKENNUSINVESTOINNIT						
TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
8 555 892	8 950 000 4,6 %	9 450 000 5,6 %	MENOT Muutos	8 650 000 -3,4 %	12 750 000 47,4 %	16 700 000 31,0 %
4 530 000	0 0,0 %	0 #JAKO/0!	TULOT Muutos	0 #JAKO/0!	0 #JAKO/0!	0 #JAKO/0!
4 025 892	8 950 000 122,3 %	9 450 000 5,6 %	NETTOMENO Muutos	8 650 000 -3,4 %	12 750 000 34,9 %	16 700 000 31,0 %

ERITTELY HANKKEITTAIN						
TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
			HÄLVÄLÄN KOULU MENOT		50 000,00	100 000,00
153 124	200 000	500 000	KALLIOLAN KOULU MENOT	500 000	4 200 000	7 200 000
	650 000	500 000	YLÄASTE MENOT	500 000	4 000 000	7 500 000
		600 000	LUKIO MENOT	600 000	1 000 000	
8 394 589 4 530 000	7 800 000	3 200 000	8882 ja 8896 SALPAKANKAAN KOULU MENOT TULOT	3 200 000	0	0
	50 000	0	PALVELUASUMINEN MENOT	0	0	0
		450 000	NOSTAVAN KOULU MENOT	450 000	400 000	
8 179	0	900 000	SALPAKANKAAN TERVEYSASEMA MENOT	100 000	100 000	1 000 000
	150 000	3 000 000	8898 PALOASEMA MENOT	3 000 000	2 500 000	0
	100 000	300 000	8885 LIIKUNTAHALLI MENOT	300 000	0	900 000
			KUNNANVIRASTO MENOT		500 000	
8 555 892	8 950 000	9 450 000	YHTEENSÄ	8 650 000	12 750 000	16 700 000

9722 MUUT RAKENNUSINVESTOINNIT						
TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
1 216 829	3 492 000	455 000 -87,0 %	MENOT Muutos	455 000 -87,0 %	360 000 -20,9 %	340 000 -5,6 %
0	0 0,0 %	0 0,0 %	TULOT Muutos	0 0,0 %	0 0,0 %	0 0,0 %
1 216 829	3 492 000	455 000 -87,0 %	NETTOMENO Muutos	455 000 -87,0 %	360 000 -20,9 %	340 000 -5,6 %

* tarkemmat erittelyt kiinteistöjen rakentamishjelmassa

9731 LIIKENNEALUEET

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
1 823 334	2 587 000 41,9 %	4 062 000 57,0 %	MENOT Muutos	4 062 000 57,0 %	6 352 000 56,4 %	4 797 000 -24,5 %
0	0 #JAKO/0!	0 #JAKO/0!	TULOT Muutos	0 #JAKO/0!	0 #JAKO/0!	0 #JAKO/0!
1 823 334	2 587 000 41,9 %	4 062 000 57,0 %	NETTOMENO Muutos	4 062 000 57,0 %	6 352 000 56,4 %	4 797 000 -24,5 %

Kuntatekninen suunnittelu

Kadut, tiet ja sillat

Valaistus

*Tarkemmat erittelyt kuntatekniikan rakentamishjelmassa

9741 MUUT YLEISET ALUEET

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
134 480	350 000 160,3 %	290 000 -17,1 %	MENOT Muutos	290 000 -17,1 %	140 000 -51,7 %	150 000 7,1 %
0	0 0,0 %	0 0,0 %	TULOT Muutos	0 0,0 %	0 0,0 %	0 0,0 %
134 480	350 000 160,3 %	290 000 -17,1 %	NETTOMENO Muutos	290 000 -17,1 %	140 000 -51,7 %	150 000 7,1 %

Puistot, aukiot ja leikkipaikat

Maankaatopaikat

Liikunta-alueet

* Tarkemmat erittelyt kuntatekniikan rakentamishjelmassa

INVESTOINNIT (ei sis. Vesihuoltolaitosta)

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
12 169 327	16 503 810 35,6 %	15 427 000 -6,5 %	MENOT Muutos	14 507 000 -12,1 %	20 644 000 42,3 %	24 504 000 18,7 %
4 576 963	0 -100,0 %	300 000 0,0 %	TULOT Muutos	300 000 0,0 %	200 000 0,0 %	550 000 0,0 %
7 592 364	16 503 810 117,4 %	15 127 000 -8,3 %	NETTOMENO Muutos	14 207 000 -13,9 %	20 444 000 43,9 %	23 954 000 17,2 %

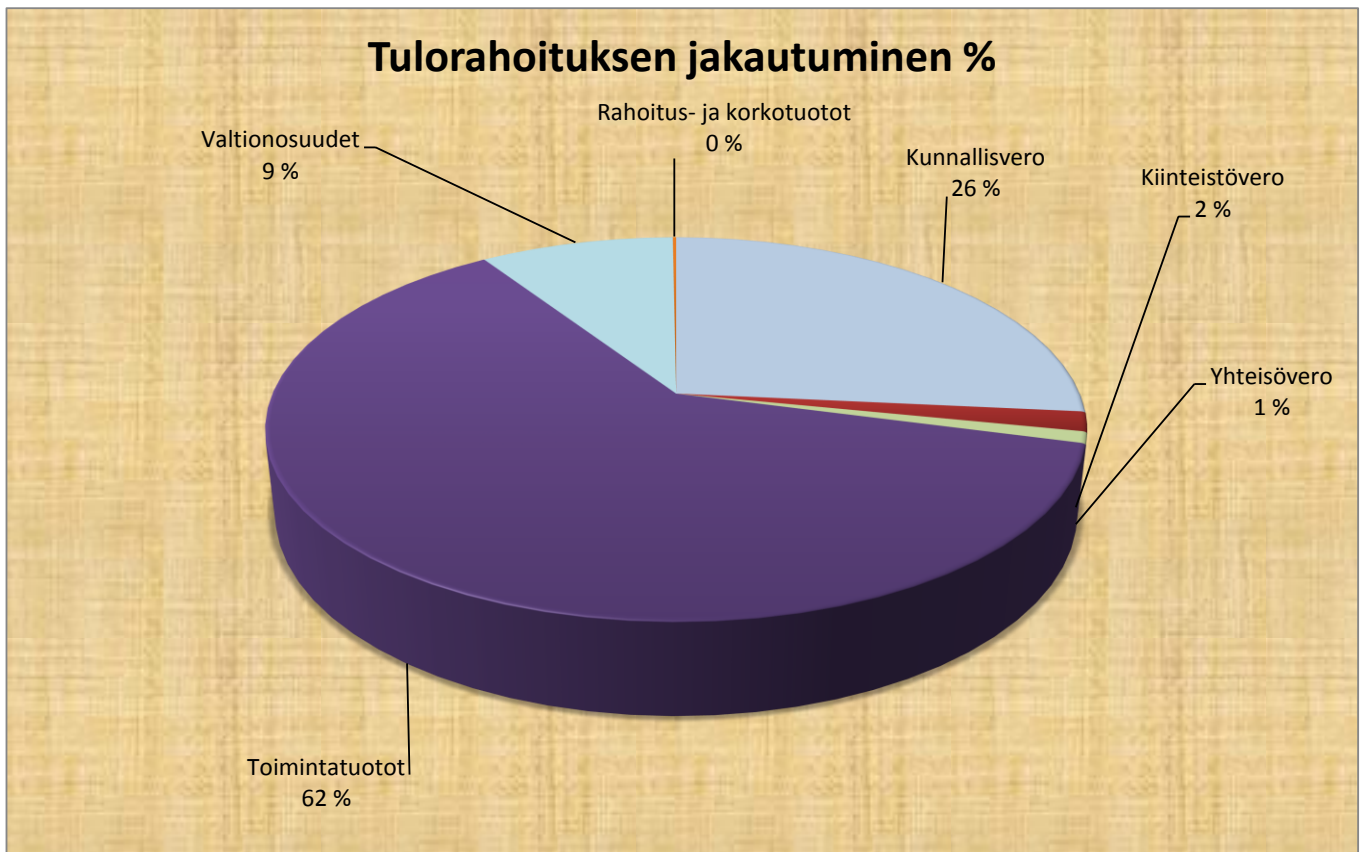
80 VESIHUOLTOLAITOKSEN INVESTOINNIT (taseyksikkö)

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
1 237 025	2 375 000	2 550 000	MENOT Muutos	2 550 000 7 %	2 560 000 0,4 %	2 350 000 -8,2 %
750 020	280 000	0	TULOT Muutos	0 -100 %	0 0,0 %	0 0,0 %
487 005	2 095 000	2 550 000	NETTOMENO Muutos	2 550 000 22 %	2 560 000 0,4 %	2 350 000 -8,2 %

9 INVESTOINNIT YHTEENSÄ (Sisältäen Vesihuoltolaitoksen)

TP 2012	TA 2013	LTK:n esitys 2014		TA 2014	TS 2015	TS 2016
13 406 352	18 878 810	17 977 000	MENOT Muutos	17 057 000 -9,7 %	23 204 000 29,1 %	26 854 000 15,7 %
5 326 983	280 000	300 000	TULOT Muutos	300 000 7,1 %	200 000 -33,3 %	550 000 175,0 %
8 079 369	18 598 810	17 677 000	NETTOMENO Muutos	16 757 000 -9,9 %	23 004 000 37,3 %	26 304 000 14,3 %

4. Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma (sisältää taseyksiköt)

	TP 2012 Yhteensä	TPE 2013 Yhteensä	TA 2014 *	TS 2015	TS 2016
Toimintatuotot	128 611 966	129 853 260	177 343 200	178 834 100	179 700 400
Muutos %		1,0 %	36,6 %	0,8 %	0,5 %
Myyntituotot	99 103 604	96 034 985	145 398 100		
Maksutuotot	12 214 929	12 830 763	12 485 200		
Tuet ja avustukset	2 648 780	3 495 760	3 350 900		
Muut toimintatuotot	14 480 355	17 248 702	15 865 900		
Valmistus omaan käyttöön	164 298	243 050	243 100		
Toimintakulut	-227 423 891	-233 756 530	-281 091 000	-282 300 100	-283 375 600
Muutos %		2,8 %	20,2 %	0,4 %	0,4 %
Henkilöstökulut	-81 777 703	-83 813 968	-86 376 500		
Palkat ja palkkiot	-64 319 803	-65 801 148	-67 681 400		
Eläkekulut	-13 709 812	-14 225 372	-14 685 100		
Muut henkilösivukulut	-3 748 088	-3 787 448	-4 010 000		
Palvelujen ostot	-108 523 451	-110 288 437	-153 925 500		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 260 321	-8 114 659	-8 213 300		
Avustukset	-9 526 329	-10 643 600	-10 558 300		
Muut toimintakulut	-19 336 087	-20 895 866	-22 017 400		
Toimintakate	-98 811 925	-103 903 270	-103 747 800	-103 466 000	-103 675 200
Muutos %		5,2 %	-0,1 %	-0,3 %	0,2 %
Verotulot	74 193 933	81 800 000	83 800 000	85 057 000	86 332 855
Muutos %		10,3 %	2,4 %	1,5 %	1,5 %
Valtionosuudet	26 312 295	26 595 000	26 200 000	26 300 000	26 400 000
Muutos %		1,1 %	-1,5 %	0,4 %	0,4 %
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-239 542	-508 600	-528 600	-670 000	-725 000
Korkotuotot	62 366	101 000	56 000		
Korkokulut	-474 782	-698 400	-671 800		
Muut rahoitustuotot	578 875	400 740	394 400		
Muut rahoituskulut	-406 001	-311 940	-307 200		
Vuosikate	1 454 761	3 983 130	5 723 600	7 221 000	8 332 655
Muutos %		173,8 %	43,7 %	26,2 %	15,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 909 641	-7 046 570	-7 218 600	-7 600 000	-7 800 000
Muutos %		19,2 %	2,4 %	5,3 %	2,6 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	472 800	0		
Tilikauden tulos	-4 454 880	-2 590 640	-1 495 000	-379 000	532 655
Muutos %		-41,8 %	-42,3 %	-74,6 %	-240,5 %
Poistoeron muutos	5 898	0	0		
Varausten muutos	0	0	0		
Rahastojen muutos	0	0	0		
Tilikauden ylijäämä	-4 448 982	-2 590 640	-1 495 000	-379 000	532 655
Muutos %		-41,8 %	-42,3 %	-74,6 %	-240,5 %

* TA2014 sisältää n. 45 milj. euroa Oiva-kuntien erikoissairaanhoidon sekä ympäristöterveydenhuollon menoja ja tuloja.

Ilman em. Eriä toimintakulujen kasvu n. 1 % ja toimintatuottojen kasvu n. 1,9 %

TPE 2013 satunnaiset erät sisältävät myyntivoiton ja Uskilan koulun tasearvon kulukirjauksen

TPE 2013 myyntituotoista vähennetty ta-muutosesityksen (KV11.11.2013) mukainen myyntituottojen vähennys 790 t euroa

TPE 2013 palvelujen ostoista vähennetty arvio sosiaali- ja terveysmenojen alituksesta 720 t euroa

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma osoittaa, miten tulo-rahoitus kattaa kunnan palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulo-rahoituksen riittävyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Toimintakate on toimintatulojen ja –menojen erotus. Se osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla. Vuoden 2014 talousarviossa toimintakatteen alijäämä pienenee 0,1 % vuoden 2013 tilinpäätösennusteeseen nähden eli nettomenot pienenevät.

Vuosikate ilmoittaa, paljonko talousarviovuoden tulo-rahoituksesta jää investointien ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Talouden tasapainoa arvioitaessa vuosikatteen riittävyttä tulisi verrata poistoihin ja nettoinvestointeihin. Vuoden 2014 talousarvion vuosikate kattaa suunnitelman mukaisista poistoista n. 79 % eli vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen. Nettoinvestoinneista vuosikate kattaa vain 34,2 %.

Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen. Vuoden 2014 talousarvion tulos on 1,495 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tulosta voidaan vielä käsitellä rahastojen/tai varausten muutoksilla eli niin sanotuilla tuloksen käsittelyerillä.

Tuloslaskelman viimeinen rivi osoittaa tilikauden yli-/alijäämän, joka vuonna 2014 on n. 1,5 milj. euroa alijäämäinen.

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot

Verotulot
Valtionosuudet
Rahoitustuotot ja –kulut yhteensä

Kunnallisvero

Tuloveroprosentti 20,75 % (vuonna 2013 20,75 %)

Kunnallisveron tuottoarvio on varsin positiivinen ja perustuu pitkälti Kuntaliiton ennustekehikon tietoihin. Vuoden 2013 lukuja on korjattu Kuntaliiton ennusteiden ja verottajan ennakkotietojen pohjalta 1 milj. euroa talousarviota suuremmaksi.

Kiinteistövero

Vakituiset asuinrakennukset 0,55 % (vuonna 2013 0,55 %)
Yleinen kiinteistövero 1,15 % (vuonna 2013 1,15 %)
Loma-asunnot 1,1 % (vuonna 2013 1,1 %)

Yhteisövero

Yhteisöveron kertymän arvioidaan olevan n. 2,75 milj. euroa eli 14,6 % vuoden 2013 ennustetta suurempi. Arvio perustuu Kuntaliiton veroennustearvioon vuodelta 2014 sekä vuoden 2013 positiiviseen yhteisöverokehitykseen.

Valtionosuudet

Valtionosuudet on arvioitu n. 26,2 milj. euroksi pitkälti Kuntaliiton valtionosuuslaskelmien perusteella. Valtiovarainministeriö päättää kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta lopullisesti joulukuussa 2013.

Rahoitustulot ja -menot

Rahoitustuotot ja –kulut sisältää mm. pitkäaikaisten lainojen korot, verotilitysten korot, antolainojen korot, vesihuoltolaitoksen tuloutuksen ja viivästyskorot. Rahoituskulut kasvavat 4 % pitkäaikaisen lainan lisääntymisen myötä.

Poistot

Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista yhteensä n. 7,2 milj. euroa.

Poistot on laskettu valtuuston 12.11.2012 hyväksymien poistoperusteiden mukaisesti.

Suunnitelmavuosien keskeiset laskentaperusteet

	2014 Kasvu %	2015 Kasvu %	2016 Kasvu %
Nettomenojen (toimintakate) kasvu	-0,1	-0,3	0,2
Verotulot (ei veronkorotuksia)	2,4	1,5	1,5
Valtionosuudet	-1,5	0,4	0,4

Valtionosuusleikkaukset kohdentuvat takapainotteisesti vuosille 2014-2015 ja vuoden 2014 leikkaus on tämänhetkisen tiedon mukaan suurempi kuin vuoden 2015 leikkaus. Suunnitelmavuosille kohdentuu lisäksi mahdollisesti uusia leikkauspäätöksiä.

Suunnitelmavuosista vuosi 2015 on n. 0,4 milj. euroa alijäämäinen ja vuosi 2016 n. 0,5 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitelmavuosia tarkasteltaessa on huomioitava, että vuosien 2015-2015 menojen kasvu on varsin alhainen historiatiedot huomioiden ja vuoden 2015 osalta nettomenot ovat jopa pienemmät kuin vuonna 2014. Vuodelle 2015 kohdentuu kuitenkin osa vuonna 2013 päätetystä sopeutusohjelmasta. Jotta suunnitelmavuosien menokasvua saadaan hillittyä ja talous pidettyä tasapainossa, myös vuosina 2015-2016 on menoja karsittava ja tarvittaessa harkittava veronkorotusta.

Kokonaistarkastelu

	TA 2014 Peruskunta	TA 2014 VHL	TA 2014 PPK Oiva	TA 2014 Yhteensä
Toimintatuotot	35 921 500	3 587 200	137 834 500	177 343 200
Myyntituotot	6 011 600	3 527 000	135 859 500	145 398 100
Maksutuotot	12 485 200	0	0	12 485 200
Tuet ja avustukset	1 468 300	0	1 882 600	3 350 900
Muut toimintatuotot	15 713 300	60 200	92 400	15 865 900
Valmistus omaan käyttöön	243 100	0	0	243 100
Toimintakulut	-141 318 700	-1 989 500	-137 782 800	-281 091 000
Henkilöstökulut	-39 609 000	-103 600	-46 663 900	-86 376 500
Palkat ja palkkiot	-30 035 800	-47 400	-37 598 200	-67 681 400
Eläkekulut	-7 867 800	-53 500	-6 763 800	-14 685 100
Muut henkilösivukulut	-1 705 400	-2 700	-2 301 900	-4 010 000
Palvelujen ostot	-79 650 000	-1 876 800	-72 398 700	-153 925 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 087 900	-500	-3 124 900	-8 213 300
Avustukset	-10 558 300	0	0	-10 558 300
Muut toimintakulut	-6 413 500	-8 600	-15 595 300	-22 017 400
Toimintakate	-105 397 200	1 597 700	51 700	-103 747 800
Verotulot	83 800 000	0	0	83 800 000
Valtionosuudet	26 200 000	0	0	26 200 000
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-164 300	-366 300	2 000	-528 600
Korkotuotot	50 000	1 000	5 000	56 000
Korkokulut	-600 000	-64 600	-7 200	-671 800
Muut rahoitustuotot	390 200	0	4 200	394 400
Muut rahoituskulut	-4 500	-302 700	0	-307 200
Vuosikate	4 438 500	1 231 400	53 700	5 723 600
Poistot ja arvonalentumiset	-5 970 700	-1 194 200	-53 700	-7 218 600
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 532 200	37 200	0	-1 495 000
Poistoeron muutos	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä	-1 532 200	37 200	0	-1 495 000

5. Rahoitusosa

Rahoituslaskelma (sisältää taseyksiköt)

RAHOITUSLASKELMA	TP 2012	TPE 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016
	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus	1 145 116	4 455 930	5 723 600	7 221 000	8 332 655
Vuosikate	1 454 794	3 983 130	5 723 600	7 221 000	8 332 655
Satunnaiset erät	0	472 800			
Tulorahoituksen korjaukset	-309 678	0			
Investoinnit	-7 801 567	-18 598 810	-16 757 000	-23 004 000	-26 304 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-13 438 228	-18 878 810	-17 057 000	-23 204 000	-26 854 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 280 020	280 000			
Käyttöomaisuuden myyntitulot	356 641	0	300 000	200 000	550 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit	-6 656 451	-14 142 880	-11 033 400	-15 783 000	-17 971 345
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	-169 719	10 157	10 000	10 000	0
Antolainasaamisten lisäykset	-226 079	0			
Antolainasaamisten vähennykset	56 360	10 157	10 000	10 000	
Muut rahoitussaamiset		0			
Lainakannan muutokset	10 693 227	10 706 000	11 560 000	12 500 000	14 200 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 699 571	16 000 000	18 000 000	20 000 000	22 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 006 344	-5 294 000	-6 440 000	-7 500 000	-7 800 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0			
Oman pääoman muutokset		0			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 000 289	800 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	2 866 768	-2 626 723	-463 400	-4 273 000	-4 771 345

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot

Määrärahat

Antolainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Tuloarviot

Antolainojen vähennys
Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Rahoitusosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Talousarvion rahoitusosaan siirretään **tuloslaskelmasta vuosikate ja investointiosasta investointien määrä ja niiden rahoitusosuudet.**

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten vähennykset sisältävät antolainojen lyhennykset.

Lainakannan muutokset

Tulorahoitus ei riitä investointimenoihin, joten joudutaan ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa 18 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään n. 6,4 milj. euroa. Asukaskohtainen lainamäärä kasvaa n. 2 600 euroon.

Tunnuslukuja	TP 2012 TPE 2013 TA 2014		
	Investointien tulorahoitus %	17,83	21,4 %
Lainakanta milj. Eur	35,1	46	57
Lainat eur/asukas	1 590	2 084	2 579

6. Konsernia koskevat tavoitteet

Hollola-konsernin omistajapoliittiset tavoitteet 2012 – 2014

- Omaisuutta tulee hoitaa siten, että omaisuuden arvo turvataan ja sen kasvua edistetään (erityisesti kiinteistöomaisuus)
- Keskeisiä toiminnan ja talouden sekä kiinteistöjen riskejä tulee ennakoida ja hallita suunnitelmallisesti
- Taloudenhoidon ja taloussuunnittelun tulee olla pitkäjänteistä ja perustua tulorahoituksen ja menojen tasapainoon
- Toiminnan tuottavuutta (kehittämistä) ja vaikuttavuutta tulee kehittää ja seurata
- Toimialan laajuudesta riippuen tulee tehdä perusstrategia ja ennakoida tulevaisuuden haasteita sekä ottaa kantaa keskeisiin keinoihin tulevaisuuden haasteiden ratkaisemisen osalta

HOLLOLAN ASUNTOTALOT OY

Vastuuhenkilö: Päivi Rahkonen

Toiminnan kuvaus

Hollolan Asuntotalot Oy:n toiminta-ajatuksena on vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi omistaa ja ylläpitää Hollolassa rakennuksia ja kiinteistöjä sekä omistaa kiinteistöjen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä vuokrata omistamiaan huoneistoja omakustannuseriaatteella.

Tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Arviointitapa/mittari	Tavoitetaso 2014
Palvelukyky		
Asukkaat ovat tyytyväisiä	asukaskysely	/>3,5, arviointi 1-5
Vaikuttavuus		
Riskienhallinta kokonaisvaltaisesti hoidettu	raportointi	omistajalle tiedot kuukausittain taloudesta ja käyttöasteesta
Vastaaminen toimintaympäristön ja konsernin muuttuviin tarpeisiin	arviointi HAT:n roolista suhteessa asumisen muuttuviin tarpeisiin	Erityisasumisen arviointiraportin hyödyntäminen, uusien ratkaisujen toimintaympäristön vaatimusten täyttämiseksi
HAT:n ja Peruspalvelukeskus Oivan roolien ja prosessien kehittäminen erityisasuntojen vuokraamisessa	arviointi	HAT ottanut vastattavakseen Oivan tarpeiden täyttämisen mt-kuntoutujien auttamisessa ja on jatkossa mukana kehitystyössä
Tuottavuus ja taloudellisuus		
Asuntojen kunto on hyvä	korjaussuunnittelu	korjausvelka pienenee mm. Tiilijärventiet 7 E:n LVI-linjasaneerauksella ja ikkunaremontilla, jatkuvat korjaukset
Asuntojen korkea täyttöaste	kk-seuranta	käyttöasteen kk-seuranta ja siitä raportointi, käyttöaste >/=96 % koko vuoden tavoitteena

Perustelut

Kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vaatimukset kasvavat osana Kuntalain muutosta. Tähän liittyen edellytetään Hollolan asuntotalot Oy:ltä myös kokonaisvaltaista riskienhallinnan suunnitelmaa ja siihen liittyvää raportointia.

Kunnan toimintaympäristön muutos kiihtyy. Uusia tarpeita ja vaatimuksia ilmenee myös asumiseen ja erityisasumiseen liittyen. Hollolan Asuntotalot Oy:n edellytetään olevan muutoksessa mukana etsimässä tarkoituksenmukaisia ratkaisumalleja syntyviin uusiin haasteisiin.

Riskienhallinnan osalta keskeistä on arvioida kunnan vuokra-asumisen muutoksia, joita indikoivat erityisesti täyttöaste ja asumistyytyväisyys. Olennaista on myös se, että olemassa oleva kiinteistökanta pysyy kunnossa eikä korjausvelka kasva. Tämä edellyttää aktiivista seuranta ja suunnittelua.

HOLLOLAN PALVELUASUNNOT OY

Vastuuhenkilö: Päivi Rahkonen

Palvelusuunnitelman kuvaus

Asuntojen vuokraus omakustannusperiaatteella siten, että huoneistojen käyttöaste säilyy korkeana ja laatu sekä vuokrataso kilpailukykyisenä.

Tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Arviointitapa/mittari	Tavoitetaso 2014
Vaikuttavuus		
Asukkaat ovat tyytyväisiä	asukaskysely	>3,5, arviointi 1-5 (riskinä se, että kyselyn tulokset eivät välttämättä kohdistu yhtiön tuottamiin palveluihin), kysely yhdessä Oivan kanssa
Vuorkatso on kohtuullinen	vuokrahintojen seuranta ja vertailu vastaaviin	vuokrahinnat 2014 välillä 8,11-10,13 eur/m ² /kk
Palvelukyky		
Riskienhallinta kokonaisvaltaisesti hoidettu	säännöllinen raportointi	omistajalle toimitetaan kuukausittain taluotta ja käyttöastetta koskevat tiedot, kiinteistöjen kunnan sytemaattinen seuranta ja korjaus
Vastaaminen toimintaympäristön ja konsernin muuttuviin tarpeisiin mm. vanhusasuntojen kokonaisvaltaisen arviointi ja HAT:n roolin määrittely	arviointi ja päätökset	Erityisasumisen arviointiraportin hyödyntäminen, uusien ratkaisujen toimintaympäristön vaatimusten täyttämiseksi Oivan tarpeiden täyttäminen mt-kuntoutujien auttamisessa ja on mukanaolo kehittämistyössä Vanhusten rivitalojen perusteella tehty päätös Vanhantalon alueen uudelleenjärjestelystä. Oivan ehdotukseen asumispalvelujen toteuttamistavoista vastaaminen
Tuottavuus ja taloudellisuus		
Askuntojen korkea käyttöaste	kk-seuranta	käyttöaste 100 % Oiva jatkaa vuokralaisena

Perustelut

Kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vaatimukset kasvavat osana Kuntalain muutosta. Tähän liittyen edellytetään Hollolan palveluasunnot Oy:ltä myös kokonaisvaltaista riskienhallinnan suunnitelmaa ja siihen liittyvää raportointia.

Kunnan toimintaympäristön muutos kiihtyy. Uusia tarpeita ja vaatimuksia ilmenee myös asumiseen ja erityisasumiseen liittyen. Hollolan palveluasunnot Oy:tä edellytetään olevan muutoksessa mukana etsimässä tarkoituksenmukaisia ratkaisumalleja syntyviin uusiin haasteisiin.

Riskienhallinnan osalta keskeistä on arvioida kunnan vuokra-asumisen muutoksia, joita indikoivat erityisesti täyttöaste ja asumistyytyväisyys. Olennaista on myös se, että olemassa oleva kiinteistökanta pysyy kunnossa eikä korjausvelka kasva. Tämä edellyttää aktiivista seuranta ja suunnittelua sekä tarvittaessa uudelleenarviointia.

7. Taseyksiköiden erillislaskelmat

VESIHUOLTOLAITOS

Hollolan kunta
Vesihuoltolaitos

TULOSLASKELMA

	TP 2011 €	TP 2012 €	TA 2013 €	TA 2014 €
Vesimaksut	1 057 464	1 180 795	1 167 810	1 167 800
Jätevesimaksut	1 682 589	1 836 983	1 831 200	1 835 700
Perusmaksut	406 570	434 074	523 480	523 500
Myyntitulot kuntayhtymiltä	0	0	0	0
Muut myyntitulot (sisäiset)	0	0	0	0
Muut myyntitulot (ulkoiset)	3 830	0	0	0
Liikevaihto	3 150 453	3 451 852	3 522 490	3 527 000
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden	0	0	0	0
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	49 993	59 753	54 650	60 200
Vuokratuotot	2 274	0	1 800	2 200
Muut tuotot	47 719	59 753	52 850	58 000
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	-1 651 281	-1 781 716	-1 877 100	-1 877 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-421	0	-450	-500
Ostot tilikauden aikana	0	0	0	0
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-1 650 860	-1 781 716	-1 876 650	-1 876 800
Henkilöstökulut	-112 375	-103 900	-102 480	-103 600
Palkat ja palkkiot	-49 041	-48 815	-46 730	-47 400
Henkilösivukulut	-63 334	-55 085	-55 750	-56 200
Eläkekulut	-60 668	-52 252	-53 070	-53 500
Muut henkilösivukulut	-2 666	-2 833	-2 680	-2 700
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-994 506	-1 030 492	-1 088 510	-1 194 200
Liiketoiminnan muut kulut	-5 049	-1 755	-7 580	-8 600
Vuokramenot	-2 900	0	-3 480	-3 500
Muut kulut	-2 149	-1 755	-4 100	-5 100
Liikelyijäämä (-alijäämä)	437 235	593 742	501 470	403 500
Rahoitustuotot ja -kulut	-365 924	-375 319	-389 140	-366 300
Korkotuotot	1 299	5 352	1 000	1 000
Rahoitusavustus kunnalta	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	7 869	1 473	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut	-49 268	0	0	0
Muille maksetut korkokulut	-23 072	-79 228	-87 400	-64 600
Korvaus peruspääomasta	-302 740	-302 740	-302 740	-302 700
Muut rahoituskulut	-12	-176	0	0
Ylijäämä(alijäämä)ennen satunnaiseriä	71 311	218 423	112 330	37 200
Satunnaiset tuotot ja kulut:	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	71 311	218 423	112 330	37 200
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	5 898	5 898	0	0
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) / vähennys(+)	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	77 209	224 321	112 330	37 200

Hollolan kunta
Vesihuoltolaitos

RAHOITUSLASKELMA 2014

	TP 2012 €	TA 2013 €	TA 2014 €
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus	1 249 301	1 200 860	1 231 400
Liikeliijäämä (-alijäämä)	594 128	501 490	403 500
Poistot ja arvonalennukset	1 030 492	1 088 510	1 194 200
Rahoitustuotot ja -kulut	-375 319	-389 140	-366 300
Muut rahoituksen korjaukset	0	0	
Investointien rahavirta	-487 006	-2 095 000	-2 550 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 237 025	-2 375 000	-2 550 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	750 020	280 000	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	762 295	-894 140	-1 318 600
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset	-115 000	-540 000	-540 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	2 850 000	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-240 000	-540 000	-540 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	-2 725 000	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Liittymismaksujen muutos	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 288 590	1 200 000	1 300 000
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta	0	0	0
Saamisten muutos muilta	899 190	400 000	500 000
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 129 982	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	259 419	800 000	800 000
Rahoituksen rahavirta	2 173 590	660 000	760 000
Rahavarojen muutos	2 935 886	-234 140	-558 600

VESIHUOLTOLAITOKSEN INVESTOINTIOSAN TAVOITTEET

HANKE	TAVOITTEET
UUSINVESTOINNIT (U)	<p>Uusien verkostojen rakentaminen tonttitarjontaa vastaavaksi</p> <p>Palvelukyvyyn parantaminen</p> <p>Verkostojen määrän lisääminen mahdollisimman laajalle asiakasryhmälle</p>
PERUSKORJAUS-/ LAAJENNUSINVESTOINNIT (P)	<p>Verkostojen toimintavarmuuden lisääminen ketjuttamalla vanhoja verkostoja suuremmiksi kokonaisuuksiksi yhdistämällä</p> <p>Verkostojen määrän lisäys kuntalaisia paremmin palvelevaksi</p> <p>Palvelukyvyyn ja omaisuuden arvon säilyminen</p> <p>Turvallisuuden parempi ylläpitäminen ja verkosto- ja laitosomaisuuden käyttökelpoisuuden säilyttäminen</p>
KORVAUSINVESTOINNIT (K)	<p>Omaisuuden arvon ja käyttökelpoisuuden säilyttäminen</p> <p>Turvallisuuden ja toimivuuden takaaminen</p>

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOKSEN RAKENTAMISOHJELMA 2013 - 2017								
U = uusinvestointi, P = peruskorjaus/laajennusinvestointi, K = korvausinvestointi								
HANKE NIMI YHDISTELMA Erittely on ohjeellinen	Ohjelma kauden kust.arvio 1 000 € ilman ALV	2013 - 2017					Rakennuskohteen ulkopuolinen rahoitus 1000 €	
		2013	2014	2015	2016	2017	Valtion avustus	EU:n osuus
MENOT								
Suunnittelu ja tutkimukset yhteensä	500	100	100	100	100	100		
Verkostot alueittain:								
Salpakangas, eteläinen								
Vanhatalon rinteen vesihuolto (kok. 440 t€, al. 2011)	U	170	170					
Perhoslehdon vesihuolto	U	600	300	300				
Aikkalantien maan vastaanottoalue	U	50		50				
Riihimäentien yritysalue runkojohdot ja vesihuolto	U	300	50	250				
Koulukeskuksen eteläpuolinen alue (kok. 400t€, lop. 2018)	U	300			150	150		
Salpakankaantien täydentämiskorjaus	U	100		100				
Kuntotie	P	150	150					
Salpakangas, pohjoinen								
Salpakankaan teollisuusalueen hulevesiverkosto	P	600	200	200	200			
Kuntakeskus; vesihuollon muutokset	P	220	220					
Salpakangas, läntinen								
Kukonkankaan asuinalueen vesihuolto	U	500	10	190	150	150		
Harjunrinteen vesihuolto	U	150	10	140				
Kukonkoivun teollisuusalueen vesihuolto	P	400	100	100	100	100		
Vesikansa (Kalliola, Kukki, Paimela, Heinlammi)								
Siikaniemen leirikeskus	P	210	210					
Pitkäsillantien vesihuollon jatke	P	150		150				
Tynnyrimäen vesihuolto	P	100	100					
Heinlammin alue jakeluverkosto (kok. 800 t€, lop. 2017)	U	800	200	200	200	200		
Rätikkö III	U	300	300					
Muut asemakaava-alueet ja taajamat:								
<u>Herrala</u>								
Keijutien ja Pajatien vesihuolto	U	150	150					
Ketotien vesihuolto	U	50	50					
Kulorastaantie	U	200				200		
<u>Kirkonseutu - Pyhäniemi</u>								
Runkolinjat (Pähkinätie, Kirkkotie, Pyhäniemi ym.)	U	300		100	100	100		
Paakkunaisen lännenpuoleisen alueen vesihuolto	U	150				150		
Parinpelto II	U	200		100	100			
<u>Hakosilta-Nostava</u>								
Uusien kaava-alueiden vesihuolto	U	750		250	250	250		
Hakosillan alueen viemäröinti	P	200	200					
<u>Miekkö</u>								
Toiminta-alueen jakeluverkosto	U	600		200	200	200		
Toiminta-alueella olevien linjojen valmiiksi rakentaminen	P	200	100	100				
Verkostojen korjaukset (vanhat verkostot)								
Soramäen pohjoisosan vesihuolto	K	300	100	100	100			
Salpakangas eteläinen osa	K	300	100	100	100			
Verkostojen tutkimukset ja selvitykset	P	120	30	30	30	30		
Yhteiset hankkeet								
Lahti Heinola runkojohdot (kok. 650 t€, al. 2011)	U	225	225				280	
Jälkiliittymät								
Kaikilla verkosto-osilla	P	250	50	50	50	50	50	
Verkostot yhteensä		9595	2 775	2 410	1 780	1 430	1 200	
Laitokset								
Säätö- ja valvontalaitteiden saneeraus	K	500	100	100	100	100	100	
Laitokset yhteensä		400	100	100	100	100	100	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		9 995	2 875	2 510	1 880	1 530	1 300	280
TULOT								
Lahti-Heinola runkojohdot, avustus	U	280	280				280	
TULOT YHTEENSÄ		280	280	0	0	0	280	0
NETTOMENOT YHTEENSÄ		9 715	2 595	2 510	1 880	1 530	1 300	

PERUSPALVELUKESKUS OIVA

TULOSLASKELMA

Peruspalvelukeskus Oiva	Tuloslaskelma			
	Esitys	Muutos %	TA 2013	TP 2012
Liikevaihto	135 859 500	52,8 %	88 886 230	89 152 851
Muut tuotot	92 400	-4,7 %	97 000	163 143
Tuet ja avustukset	1 882 600	-0,1 %	1 884 250	793 961
Materiaalit ja palvelut	-75 523 600	132,9 %	-32 423 546	-34 213 726
Ostot tilikauden aikana	-3 124 900	1,6 %	-3 077 099	-3 173 801
Palvelujen ostot	-72 398 700	146,7 %	-29 346 447	-31 039 925
Henkilöstökulut	-46 663 900	8,0 %	-43 202 868	-41 990 178
Palkat ja palkkiot	-37 598 200	7,8 %	-34 885 468	-34 058 137
Henkilösivukulut	-9 065 700	9,0 %	-8 317 400	-7 932 041
Eläkekulut	-6 763 800	8,8 %	-6 217 742	-6 036 385
Muut henkilösivukulut	-2 301 900	9,6 %	-2 099 658	-1 895 656
Poistot ja arvonalentumiset	-53 700	-63,8 %	-148 400	-125 430
Liiketoiminnan muut kulut	-15 595 300	3,2 %	-15 104 666	-13 778 636
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-2 000	-83,3 %	-12 000	1 985
Rahoitustuotot ja -kulut	2 000		0	-2
Korkotuotot	5 000		0	0
Muut rahoitustuotot	4 200		0	0
Muille maksetut korkokulut	-7 200		0	0
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	0	-100,0 %	-12 000	1 983
Tilikauden ylijäämä (alij.)	0	-100,0 %	-12 000	1 983

PPK OIVA

Yhdistelmä vuoden 2014 maksuosuuksista

Asikkala	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Ta M-%
sosiaali- ja perusterveydenhuolto	18 244 379	18 712 600	18 912 600	1,07
tilaajaorganisaatio	71 666	77 500		
Akuutti 24	160 566	208 601	371 100	77,90
ensihoito	111 156	523 004	503 100	- 3,81
erikoissairaanhoido	8 714 368	8 299 320	8 588 300	3,48
ympäristöterveydenhuolto	197 810	211 248	177 500	- 15,98
Yhteensä	27 499 945	28 032 273	28 552 600	1,86

Hollola	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Ta M-%
sosiaali- ja perusterveydenhuolto	34 653 706	36 532 400	37 332 400	2,19
tilaajaorganisaatio	155 329	163 400		
Akuutti 24	818 378	688 453	1 161 300	68,68
ensihoito	452 848	631 456	614 600	- 2,67
erikoissairaanhoido	20 927 053	20 477 446	21 227 300	3,66
ympäristöterveydenhuolto	235 323	253 419	257 900	1,77
Yhteensä	57 242 637	58 746 574	60 593 500	3,14

Hämeenkoski	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Ta M-%
sosiaali- ja perusterveydenhuolto	4 510 941	4 503 000	4 623 000	2,66
tilaajaorganisaatio	32 268	34 600		
Akuutti 24	70 732	54 636	92 200	68,75
ensihoito	42 097	120 095	108 700	- 9,49
erikoissairaanhoido	2 222 563	2 017 013	2 071 400	2,70
ympäristöterveydenhuolto	49 025	38 641	44 700	15,68
Yhteensä	6 927 626	6 767 985	6 940 000	2,54

Kärkölä	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Ta M-%
sosiaali- ja perusterveydenhuolto	9 976 347	9 607 200	10 150 000	5,65
tilaajaorganisaatio	48 762	51 900		
Akuutti 24	143 076	122 426	213 300	74,23
ensihoito	99 883	261 676	235 800	- 9,89
erikoissairaanhoido	5 143 850	4 920 648	5 111 400	3,88
ympäristöterveydenhuolto	121 849	117 237	153 100	30,59
Yhteensä	15 533 767	15 081 087	15 863 600	5,19

Padasjoki	TP 2012	TA 2013	TA 2014	Ta M-%
sosiaali- ja perusterveydenhuolto	7 857 787	7 704 800	7 982 000	3,60
tilaajaorganisaatio	39 933	42 600		
Akuutti 24	45 762	72 258	123 900	71,47
ensihoito	178 362	490 306	394 800	- 19,48
erikoissairaanhoido	3 315 514	3 335 970	3 619 900	8,51
ympäristöterveydenhuolto	56 478	56 247	44 600	- 20,71
Yhteensä	11 493 836	11 702 181	12 165 200	3,96

Kaikki yhteensä	118 697 811	120 330 100	124 114 900	3,15
------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------

Maksusuudet	TA 2013	TA 2014	Ta M-%
sosiaali- ja perusterveydenhuolto	77 060 000	79 000 000	2,52
Akuutti 24	1 146 374	1 961 800	71,13
ensihoito	2 026 537	1 857 000	- 8,37
erikoissairaanhoido	39 050 397	40 618 300	4,02
ympäristöterveydenhuolto	676 792	677 800	0,15
Yhteensä	119 960 100	124 114 900	3,46

Peruspalvelukeskus Oiva –taseyksikön johtokunnan käsittelemä talousarvio on tämän asiakirjan liitteenä.

Hollolan kunta
PL 66, (Virastotie 3), 15870 Hollola
Puh. (03) 880 111
Fax (03) 880 3474
www.hollola.fi, kirjaamo@hollola.fi
sähköposti: etunimi.sukunimi@hollola.fi